

Trine Græse har endelig fundet ud af, hvad hun skal lave, når hun bliver stor.

interview side 3

Politikere bliver for ens, hvis færre vil være medlem af et parti, advarer forsker.

demokrati side 12-13

Derfor går vi: Tre byrådsmedlemmer har valgt at nøjes med én periode.

politikerliv side 14-15

kommunen.dk

POLITIK FRA RØDDERNE

MANDAG 16. OKTOBER 2017 / NR. 21 · 60. ÅRGANG

Kritik: Dyre master forhindrer god mobildækning

Mange kommuner spænder ben for sig selv, når de gør det for dyrt og besværligt for teleindustrien at sætte master op, lyder kritikken.

infrastruktur side 6-7

FOTO: CARSTEN ANDREASEN / RITZAU FOTO

Danmark er dårlig til at give psykisk syge medbestemmelse over deres behandling. Pakkeforløb og kontrolbehov trumfer nemt folks egne ønsker.

psykiatri side 8-9

Bindende folkeafstemninger på vej

Et byrådsflertal skal kunne udskrive en bindende kommunal folkeafstemning om et kommunalt anliggende. Det er essensen af et lovforslag, som regeringen regner med at fremsætte til februar, fremgår det af regeringens lovkatolog.

Ideen er fostret af Dansk Folkeparti, der fremsatte et beslutningsforslag i foråret, og selvom regeringen som udgangspunkt ikke var særlig varm på ideen, danner forslaget nu grundlag for regeringens kommende lovforslag.

Byrådsmedlemmers mails beskyttes

En længerevarende mail-strid i Ringkøbing-Skjern er den direkte anledning til et lovforslag, der ventes fremsat til november.

Sagen omfattede en læk af fortrolige oplysninger, som fik borgmester Iver Enevoldsen (V) og to ledende embedsmænd til at gennemlæse byrådsmedlemmers kommunale mailkonti. En politianmeldelse mod de tre endte med, at statsadvokaten henlagde sagen, hvilket fik økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøl (LA) til at varsle en ændring af reglerne.

Det er den kommunale styrelseslov og regionsloven, der skal ændres, så de folkevalgte med lovkatologets ord sikres 'bedre beskyttelse ved anvendelse af deres kommunale og regionale mailkonti ved varetagelse af deres kommunale og regionale hverv'.

Bovbjerg Fyr ved Lemvig blev modtager af Erhvervsministeriets landdistriktspris 2017. Prisen går til de frivillige ildsjæle, som har gjort fyret til et lokalt kulturcenter og fællesskab, der tiltrækker mere end 50.000 gæster om året. Andenpladsen gik til projektet "Mols i udvikling", mens Møns Bank fik tredjepladsen.

Foto: Per Folkver / Ritzau Foto

Filip Wallberg
@fiwa

Nyborg Kommune serverer en ligegyldighed til 22.750 kroner i månedens Ud & Se.

Ombudsmand: Ansatte har lov at kritisere

Det er i orden at tage en snak med en medarbejder, der har brugt sin ytringsfrihed til at kritisere arbejdspladsen, hvis ledelsen har en saglig grund til det. Men ledelsen må ikke på nogen måde kritisere, at medarbejderen har brugt sin ytringsfrihed, og hensigten må ikke være at få medarbejderen til at tie stille. Medarbejderen må heller ikke med rette få den oplevelse.

Det indskærper ombudsmanden efter en sag, hvor en

hjemmesygeplejerske i Frederiksberg Kommune ytrede kritik på Facebook og efterfølgende blev indkaldt til møde.

- Sådanne samtaler kræver, at ledelsen er meget omhyggelig med sit ordvalg, sin fremtræden og måden, samtalen afholdes på. Det er afgørende, at medarbejderen ikke oplever det som et forsøg på at få vedkommen- de til at tie stille. Offentligt ansatte skal kunne ytre sig uden bekymring for efterfølgende negative reaktioner, siger ombudsmand Jørgen Steen Sørensen.

Tre byråd reducerer antallet af sæder

Tre kommuner har i løbet af denne byrådsperiode be-

”Vi kan forstå, at alle organisationer bakker op om lærerne ved de kommende overenskomstforhandlinger. (...) Jeg vil allerede nu slå fast, at vi i KL ser frem til forhandlingerne. Og at der ikke er nogen emner, der ikke er til forhandling. Heller ikke for lærerne.”

Michael Ziegler, formand for KL's løn- og personalepolitiske udvalg, ifølge folkeskolen.dk

9.556

Så mange kandidater stiller op til kommunalvalget den 21. november. Til de fem regionsrådsvalg opstiller 1.379 kandidater.

Kilde: KMD

sluttet sig for at skære i antallet af sæder, fremgår det af en opgørelse fra KL. Det drejer sig om Bornholm, der går fra 27 til 23, Frederikshavn, der går fra 31 til 29, og Lolland, der går fra 31 til 25.

Ændringerne betyder, at der i den kommende valgperiode vil være 2.432 i stedet for de nuværende 2.444 kommunalbestyrelsesmedlemmer.

- Hvis vi skal sætte det ind i en historisk kontekst, så er det en meget lille nedgang i forhold til, hvad vi tidligere har set. Tilpasningen af kommunalbestyrelsernes størrelse til fremtidens opgaver ser derfor ud til at være sket, lyder vurderingen fra KL.

To ældre handicappede tabte retssag

Østre Landsret har frifundet staten i en sag om diskrimination af ældre handicappede borgere. To handicappede folkepensionister led begge af muskelsvind, og da de fyldte 65, bortfaldt deres handicapkompensation. Det var diskrimination på grund af alder og handicap, mente de to. Men det var Landsretten ikke enig i. ●

kommunen.dk

Udgiver: Kommunen Aps
Kbh.: Gammel Strand 50, 1202 København K
Aarhus: Mejlgade 48 C, 8000 Aarhus C

Ansv. redaktør: Claus G. Theilgaard
Administration, salg og abonnement:
Lisbeth Moesgaard
Redaktion: red@kommunen.dk
Tlf. 3334 6069

Redaktionschef: Anni Kristensen
Redaktionssekretær: Karin Svennevig Hyldeg

Journalister: Knud Abildtrup, Astrid Skov Andersen, Jens Holm, Michael Kjærgård, Hanne Korvig, Johannes Lange Baunsgård, Ronja Pilgaard, Susanne Sayers, Per Vinther, Sofie Lind

Debat & Navne:
debatognavne@kommunen.dk

Avislayout:
Jakob Thuemoes

Korrektur og faktatjek:
Svend Kjems Hove

Foto: Scanpix, Polfoto

Salg & abonnement:
Lisbeth Moesgaard, tlf. 4635 3343
lisbeth@kommunen.dk

Årsabonnement: 2.625 kr.
www.kommunen.dk/abonnement

Annoncer:
Jørgen Scheel, tlf. 2392 4401
jorgen@kommunen.dk

Henrik Eskelund, tlf. 3334 6062
henrik@kommunen.dk

Læsertal: 40.000 (Index Danmark/Gallup 3. kvartal 2016)

Tryk:
JYPA/OTM

Udgivelser for 2017

21	23. oktober
22	6. november
23	27. november
24	11. december

Kommunen udgives på et kritisk og uvildigt journalistisk grundlag. Målgruppe: politikere og embedsmænd i kommuner, regioner og staten samt den kommunale verdens mange interessenter og leverandører.

Udgives i samarbejde med dknyt.dk.

Har du bemærket noget forandret ved mig?

Et spørgsmål, som giver koldsved og får korttidshukommelsen op i det røde felt hos de fleste. Har hun fået ny frisure? Har han tabt sig? Bare man nu ikke kommer til at sige det forkerte.

På **Kommunen** kunne vi aldrig finde på at stille sådan et spørgsmål uden i det mindste at give en lille hentydning. Du lagde måske ikke mærke til det nye navn og den flotte nye blå farve, som pryder forsiden?

OK - indrømmet. Forandringen er subtil. Vi har blot tilføjet et ".dk" til vores navn, og den primære farve er stadig blå. Men med det visuelle skift ønsker vi at signalere et øget fokus på den digitale formidling.

For fremtiden er **kommunen.dk** navnet på det medie, hvor vi først vil præsentere vores nye historier. Det betyder omvendt, at den trykte avis fra nytår kun udkommer 11 gange om året. Til gengæld vil den vokse i sidetal og samle de bedste artikler og navnenyt fra måneden, der gik, så du ikke går glip af noget. På den måde får du som læser det bedste af begge verdener.

Det tror vi på, giver mest mening for vores læsere.

The logo consists of the text "kommunen.dk" in a bold, sans-serif font. The word "kommunen" is white, and ".dk" is a darker blue. The entire logo is set against a solid blue rectangular background.

kommunen.dk

I København har man planlagt yderligere tre test af, hvordan designet fungerer sammen med den nye menu. Inge Hein (th.) og Caroline Borch (tv.) afprøver emballagen.

Foto: Johannes Lange Baunsgaard

Ny mademballage skal øge ældres appetit

Flere kommuner vil gøre mademballagen pænere og lettere at åbne. Vi var med, da en gruppe ældre i København skulle afprøve det nye design.

o velbekomme

Johannes Lange Baunsgaard
johannes@bladet-kommunen.dk

Der bliver delt kaffekander og mælkekartoner ved langbordet, og snakken går lystigt. Seks kvinder mellem 67 og 89 har indfundet sig i et lille lokale i Aktivitetscenter Randersgade på Østerbro. De har meldt sig til at afprøve og vurdere et nyt design af den københavnske hjemmeplejes mademballage.

- Det er ikke alt, der er nemt for os ældre. Jeg kunne ikke åbne min elkedel den anden dag. Så jeg måtte ud i opgangen og shanghaje en ung herre til at hjælpe mig, siger Aase Borg.

- Det måtte du da ikke?, spørger hendes sidekammerat Lene Sejr Nielsen uforstående.

- Jeg kunne jo ikke få den

op. Det kunne han, og jeg var glad. Men det ville jo ikke du, hvis det var emballagen til maden, der var problemet, siger Aase Borg.

Hjemmeplejen i København sender mad ud til 1.500 borgere tre gange om ugen. Men nogle af de ældre får ikke spist maden og risikerer at blive underernærede.

I sommer modtog kommunen 1,8 million kroner fra en pulje på finansloven til at forbedre kvaliteten af den

”Vi skal gøre det til en bedre oplevelse at få mad fra hjemmeplejen.”

Lene Vad Jensen, projektleder
Københavns Kommune

emballage, maden kommer i. Håbet er, at en indbydende og mere brugervenlig emballage vil få flere til at spise deres mad:

- Vores førsteprioritet er at gøre måltidet tilgængeligt. Det skal være let at åbne emballagen, og bakken skal være appetitvækkende. På den måde kan vi forhøje livskvaliteten og graden af selvhjulpenhed hos vores ældre, siger projektleder Lene Vad Jensen.

Design får ros

Runde og firkantede bakker i forskellige størrelser går på runde mellem kvinderne. De er lavet af plastik og fås i farver fra cremehvid til dyblå. Smagsdommerne er positivt stemt omkring det nye look, der er inspireret af porcelæn.

- Den er lavet af et godt, tykt materiale. Så længe den kan komme i mikroovnen, ville jeg være tilfreds, siger Else Michaelsen, der til daglig køber færdigretter i supermarkedet, som hun selv tilbereder.

Imens afprøver Lene Sejr Nielsen, hvor let bakken er at bruge. Hun føler sig frem på etiketten, får fat om en orange farvet flap og hiver let foli-

en af. Hun får sin mad sendt fra et privat firma.

- De bakker, jeg får, er mørkegrønne. Jeg kan bedre lide den nye hvide farve. Det gør det mere indbydende at spise maden i bakken, siger Lene Sejr Nielsen.

Rikke Hamfeldt fra Ældre Sagen er også med til testen. Hun er seniorkonsulent med fokus på mad og ernæring. Og hun er glad for, at man arbejder med maden til ældre.

En undersøgelse fra Kost & Ernæringsforbundet har vist, at over halvdelen af alle de danske ældre, der enten er på plejehjem eller omfattet af hjemmepleje, er i fare for at blive underernærede. Det øger blandt andet risikoen for vægttab og svækkelse af immunforsvaret og kan i værste fald medføre døden. Samtidig koster det samfundet op mod 6 milliarder kroner blandt andet i form af længere og flere hospitalsindlæggelser.

Det er en omfattende problematik, som både Ældre Sagen og Københavns Kommune ved ikke kun kan løses af ny emballage.

- I København arbejder man heldigvis med mange af de aspekter, der er indenfor

ældres ernæring. Det er vigtigt, at der sættes ind på flere områder. Eksempelvis er en styrkelse af det sociale aspekt også vigtig, idet nogle borgere har behov for hjælp til at komme i gang med måltidet, siger Rikke Hamfeldt.

Et nyt koncept

Udover smartere emballage vil kommunen levere flere og mindre portioner mad. For store portioner kan være svære at overskue for nogle ældre. Samtidig er man i gang med at udvikle en ny menu, der kan gå sammen med de nye bakker.

- Vi arbejder på at forbedre hele vores koncept. Vi skal gøre det til en bedre oplevelse at få mad fra hjemmeplejen. Og vi skal kunne konkurrere med den færdigmad, som man kan købe i køleboksen i supermarkedet, siger projektleder Lene Vad Jensen, der regner med at have det nye design klar til udgangen af 2018.

I Guldborgsund og Lolland er man gået i samarbejde med Aalborg Universitet om at udvikle en emballage, der kan bevare madens smag, efter at den er tilberedt.

- Vi er optaget af den livs-

kvalitet, som det gode måltid giver borgeren. Det handler både om smagen, det æstetiske udtryk og om at skabe en rar og behagelig stemning omkring måltidet. Set i et ernæringsmæssigt perspektiv er det også interessant, fordi man gennem det gode måltid kan nå ud til småt spise og dermed forbedre deres sundhedstilstand, fortæller centerchefen for Sundhed og Omsorg i Guldborgsund, Ida Byrge Sørensen.

Testen er ovre, og der er blevet uddelt glade og sure smileys til alt fra etiketternes farve til bakkernes former. Det er alt sammen input, som kommunen kan evaluere og bruge til at forbedre designet. Smagsdommerne har været overvejende positive i deres vurdering af emballagen. Men ingen af dem har lyst til at modtage mad i sortfarvet emballage:

- Det er slet ikke flot med den farve. Man gider ikke spise af sådan noget, siger Else Michaelsen.

- Men så kan man da se, hvis der er persillesovs i, griner Lene Sejr Nielsen.

Bliv erhvervs- kunde og få adgang til vores Proff Webshop

SPAR TID – KØB IND TIL DRIFT OG VEDLIGEHOLD ONLINE

Alle offentlige instanser kan få en Proff Service erhvervskonto hos os. Når du har oprettet en konto, får du adgang til en række fordele, der gør det lettere og mere fordelagtigt for dig at indkøbe produkter til din arbejdsplads – blandt andet adgang til vores Proff webshop, hvor du kan handle online med EAN-nr.

Mange offentlige institutioner bruger vores varer i den daglige drift og vedligeholdelse, og det er ofte forskellige personer, der handler fra gang til gang. Vi tilbyder et samlet online overblik over alle ordrer, fakturaer, tilbud og projekter.

- Du kan bestille til levering – med attraktive fragtpriser ekskl. moms.
- Du kan bestille til afhentning i dit foretrukne varehus – du modtager en ordrebekræftelse og får besked, når varen er klar til afhentning.
- Du kan nemt genbestille tidligere ordrer

Ansøg om en erhvervskonto i din lokale Proff Service-afdeling, i Kundeservice eller via bauhaus.dk/proff

*Erhvervskunder får fast fremadrettet rabat ved køb for mere end kr. 24.000 + moms inden for 12 mdr. gældende fra oprettelsesdato. Gælder med tilbagevirkende kraft på alle varer solgt til normalpris.

BAUHAUS
PROFF
SERVICE®

10%
FAST RABAT*

Telebranchen: Kommunernes lejepriser forhindrer god mobildækning

Mens flere kommuner råber på bedre mobildækning, spænder de ben for sig selv, når de udlejer plads til master og antenner, mener teleindustrien, en teleekspert fra Aalborg Universitet og to teleordførere på Christiansborg.

o telepolitik

Jens Holm

jens@kommunen.dk

Mindst 25 procent af omkring 12.000 telemaster findes på offentlig grund, hvor kommunerne står for størstedelen. Det er derfor ofte kommunerne, der kan prisfastsætte, hvor meget eller hvor lidt et teleselskab skal betale for at leje sig ind på et givent område.

Men ifølge teleindustrien får borgerne og erhvervslivet i Danmark ikke den bedst mulige mobildækning, fordi visse kommuner presser lejepriserne for højt op.

- Hvis selskaberne skal forhandle fra position til position, hvor vi skal slås om, hvad priserne skal være, så giver det administrative byrder for både kommunerne og for teleselskaberne. Det skaber uforudsigelighed, og det bliver mindre attraktivt for teleselskaberne at udbygge, og i sidste ende får borgerne og erhvervslivet ikke den bedst mulige dækning, mener Jakob Willer, der er direktør for Teleindustrien.

For teleindustrien drejer det sig om at betale så lidt som muligt i leje, og derfor forsøger branchen at få alle kommunerne til at udregne

sine lejepriser efter én helt konkret beregningsmodel, som er en ud af tre anbefalede metoder, som Energistyrelsen står bag.

Energistylsens statslige anbefalinger blev offentliggjort for tre år siden, fordi kommunerne havde "svært ved at fastsætte en rimelig udlejningspris", skrev styrelsen.

Metoderne blev dengang vedtaget af repræsentanter fra kommunerne selv, regionerne og telebranchen.

Ekspert på teleområdet Knud Erik Skouby, professor ved Aalborg Universitet, undrer sig over, at det over-

hovedet er muligt for kommunerne at lave, hvad han kalder egne "hestehandleraftaler".

Fej barriererne væk for os

Der findes tre anbefalinger fra Energistyrelsen, og ud af de tre muligheder er teleindustrien selv mest interesseret i metode nummer ét, hvor priserne beregnes ud fra Skats offentlige ejendoms-vurderinger. I model 2 skal en uvildig vurderingsmand vurdere markedslejen, mens model 3 kræver sammenligning med tilsvarende offentlige og private antennepositioner - en model, der af Ener-

giststyrelsen beskrives som "vanskelig".

- Metode 1 er baseret på helt objektive kriterier, hvor der tages udgangspunkt i, hvad den reelle værdi er af den facilitet, man lejer, forklarer Jakob Willer.

Metode nummer ét er samtidig den af styrelsens regnemodeller, som giver den laveste pris.

- Det er selvfølgelig attraktivt for os, og det er der nogle kommuner og regioner, der forstår, at det også er attraktivt for dem selv og i sidste ende borgerne og virksomhederne, siger Jakob Willer.

Hvis kommunerne vælger metode 1, betyder det så, at teleselskaberne vil investere mere i kommunerne med det samme?

- Ja. Det har selvfølgelig betydning for selskabernes udbygningsplaner. Når kommuner bidrager til at fjerne barrierer og reducere omkostninger, så kommer der også flere investeringer i infrastrukturen. Det har vi blandt andet set i Region Nordjylland, hvor de forbedrede vilkår fører til flere konkrete udbygninger, mener Jakob Willer og fortsætter:

- Men man må heller ikke tro, at alle problemer bliver løst med det samme, så enkelt er det ikke. Det må under alle omstændigheder være en rimelig forventning til kommuner i hele landet, at de bidrager til at fjerne barrierer i deres administration og til at reducere omkostningerne.

Indtægten fordamper

Kolding er en af de kommuner, der ikke bruger industriens anbefalede model.

- Byrådet besluttede at bruge en anden prissætning, vel at mærke før Energistylsens modeller blev lanceret, siger Katja Krauthammer Hartvig, der er jurist hos Kolding Kommune.

Hvad er det for parametre, I bruger, når I skal fastsætte markedsværdien?

- Man har været inde og kigge på, hvor mange kvadratmeter der typisk er tale om, hvad det typisk er for noget jord, hvor det ligger, og hvad det koster at leje ting rundt omkring. Det er så nogle år siden, at vores byråd har forholdt sig til det, og dengang besluttede man at lave en fast takst, der gælder overalt i kommunen, fortæller hun.

Hvordan har I konkret fundet en samlet takst for hele kommunen?

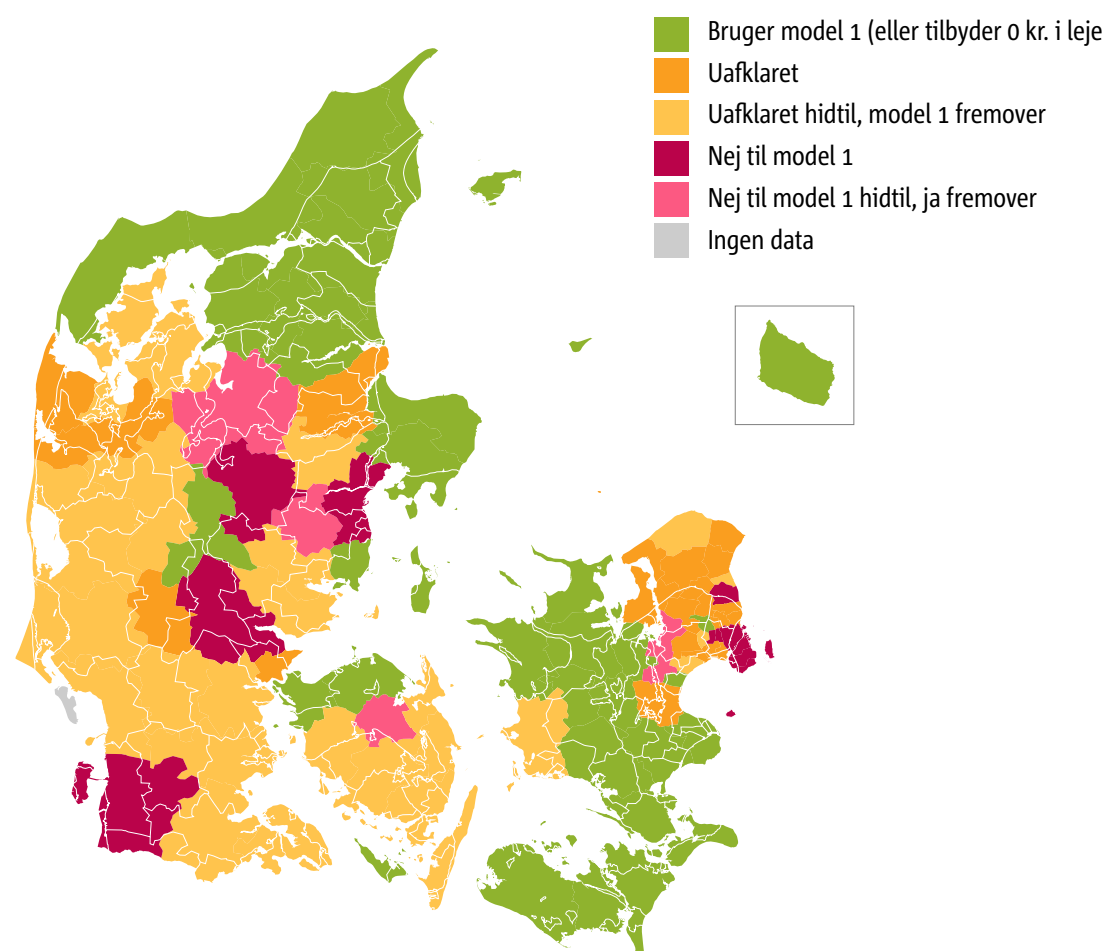
- Vi har set på, hvordan de private prissætter. Det er også et spørgsmål om, hvorvidt vi skal konkurrere med det private udlejningsmarked, siger Katja Krauthammer Hartvig.

I dag tjener Kolding årligt 443.000 kr. på al leje. Hvis kommunen derimod vælger at bruge teleindustriens favoritmetode, ville kommunen kun indkassere 45.000 kr. om året, viser Kolding Kommunes egne beregninger.

- Det er jo ikke mange penge i et kommunalt budget som sådan, men lige på den konto, der hedder udleje af arealer, der har det jo stor betydning, mener hun.

Ifølge juristen er Kolding Kommune i øjeblikket i dialog med telebranchen om lejepriserne, hvor forvaltningens udgangspunkt er, at teleselskaberne skal binde sig til

Kommunernes brug af Energistylsens beregnet metode 1

I Region Nordjylland har kommunerne fulgt teleindustriens ønske om beregningsmodel 1. Ifølge regionen har det betydet, at der nu opstilles flere telemaster.

Foto: Carsten Andreasen / Ritau Foto

konkrete investeringer i kommunen, hvis forvaltningen skal anbefale politikerne at gå med til lavere priser.

Fra 240.000 til 15.000 kr.

I Rudersdal Kommune er priserne en stor torn i øjet på telebranchen. I 2015 indledte selskaberne Telia og Telenor en voldgiftssag mod Rudersdal på grund af prislejet, her var det dog Rudersdal Kommune, der fik medhold.

Trods dommen er det svært for telebranchen at få Rudersdals priser ud af hovedet.

Teleindustrien henviser til én konkret mastplacering, hvor TDC betaler cirka 240.000 kr. om året for at placere sit udstyr på siden af en gammel silo. Hvis Rudersdal brugte industriens yndlingsmetode fra Energistyrelsen, ville prisen blive ændret til 15.000 kr.

- Det er landets dyreste kommune, og her bliver der mig bekendt slet ikke udbygget i øjeblikket, tværtimod. Jeg ved, at selskaberne har på dagsordenen at pille infrastruktur ned, fordi det er for dyrt at opretholde, og det er derfor, at det er så vigtigt for kommunerne at forstå, at prissætningen ikke er ligegyldig, siger Jakob Willer om branchens forhold til Rudersdal.

Kommunen.dk har spurgt Rudersdal, hvordan kommunen prissætter sine områder, men Kommunen har ikke ønsket at stille op til interview.

Nordjyderne ensretter

Mens nogle kommuner selv vælger hvilken kugleramme, der skal bruges, har så godt som alle kommuner i Region Nordjylland og Region valgt Energistyrelsens metode nummer 1, som teleindustrien råber på.

- Vi har ikke en god dækning sammenlignet med resten af landet, og derfor bliver politikerne tit spurgt af erhvervslivet og borgerne om, hvorfor de ikke gør noget, forklarer Thomas Kampmann, der er projektleder hos "Bedre bredbånd", der er startet af Business Region North Denmark.

Konkret har de nordjyske kommuner sørget for at ensrette grave-, maste- og prissætningspolitik. På den måde møder telebranchen de samme krav i hele regionen.

- Udfordringerne har selvfølgelig været, at man fik lavere lejeindtægter som et resultat af det her. Og det er jo nok den største knast, for meget af det andet var egentlig bare ensretning, fortæller Thomas Kampmann.

Kan I mærke en effekt af jeres arbejde her ét år efter?

- Ja, i dag er der flere selskaber, der er i gang med at etablere nye positioner. Før stod det helt stille, siger Thomas Kampmann.

Hos Landdistrikternes Fællesråd hilser formand Steffen Damsgaard projekterne velkomne, og han sender samtidig anbefalingerne videre til sine medlemskommuner.

- Vores anbefalinger er at etablere fælles grave- og mastepolitik på tværs af kommunerne - gerne på regional vis. Det har vi også været inde og bakke op omkring så vidt muligt, siger Steffen Damsgaard, der er formand Landdistrikternes Fællesråd.

Hvad med fælles prissætning?

- Det er da klart, at vi anbefaler, at man som kommune gør, hvad man kan for at sikre, at der sker en udbygning af den del af infrastrukturen, som er luftbåren. Men når industrien råber så meget på det, så har vi selvfølgelig også en forventning om, at de leverer den fuldstændige dækning, mener Steffen Damsgaard.

22 ud af 47 medlemskommuner i fællesrådet bruger teleindustriens ønskede beregningsmodel. I alt bruger 33 kommuner modellen eller til-

**"Det er altså
besynderligt, at det
her volder så store
problemer, og jeg
havde håbet, at
kommunerne ville
følge det her ad
frivillighedens vej,
men det kan jo være,
at vi skal genoverveje
den model,"**

teleordfører Torsten Schack
Pedersen (V)

byder gratis leje.

"Hestehandlertalet"

En af landets førende uvildige eksperter inden for telepolitik er kritisk over for de kommuner, der vælger at se bort fra Energistyrelsens beregningsmodeller.

- Set ud fra en telepolitisk vurdering, hvor mange af kommunerne går og piver

over, at der ikke er god nok dækning overalt, så bør man ikke gøre prissætningen af mastepositioner til et forretningsområde, siger teleprofessor Knud Erik Skouby fra Aalborg Universitet og fortsætter:

- I øvrigt forstår jeg ikke, at kommunerne i det hele taget må gøre det, når et ministerium går ud og siger, at her har vi en anbefalet, objektiv og gennemsigtig beregningsmodel, så bør det jo være den, som kommunerne bør bruge. Ikke af hensyn til selskaberne, men set ud fra en betragtning om, at man gerne vil have en så god dækning som muligt.

Men kommunerne forklarer, at metode 1 giver unfair konkurrence mod private udlejere?

- Det er ikke et godt argument, når der er en central styrelse, der har sagt, at det her er en rimelig måde at gøre tingene på. Det er jo behæsket, hvad der findes af frit marked her, det er ikke noget godt argument, at man skal gå ind og konkurrere om og lave en eller anden hestehandlertalet, siger Knud Erik Skouby.

Kritik fra borgen

Samme kritiske røster lyder fra Folketinget.

- Kommunerne skal selv være aktive, så de ikke bare stiller sig op ude ved kommunegrænsen og råber og skriger på, at de mangler dækning. De skal gøre deres til, og de skal lokke selskaberne til - særligt i de tyndt befolkede områder, mener teleordfører Karin Gaardsted (S), som vil drøfte teleindustriens ønsker ved de kommende forhandlinger om et nyt teleforlig.

Regeringspartiet Venstre kritiserer også de kommuner, der ikke følger Energistyrelsens anbefalinger.

- Det er mig uforståeligt, hvorfor man ikke overalt gør som kommunerne i Region Nordjylland og Sjælland [...] Derfor er jeg på linje med Karin om, at vi må drøfte det her i forbindelse med det kommende teleforlig. For det er altså besynderligt, at det her volder så store problemer, og jeg havde håbet, at kommunerne ville følge det her ad frivillighedens vej, men det kan jo være, at vi skal genoverveje den model, siger Torsten Schack Pedersen.

Forhandlingerne om teleforliget, der skal erstatte det nuværende fra 1999, er endnu ikke skemalagt, men forventes påbegyndt inden årets udgang.

Psyisk sårbare skal have indflydelse på egen behandling - men det er svært

Danmark halter efter andre lande, når psykisk syge skal have valgfrihed og medbestemmelse. Vores kultur og store offentlige sektor står i vejen, lyder forklaringen.

o kulturændring

Af Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

Alt for ofte bliver der ikke taget hensyn til drømme, håb og ønsker, når en person med psykiske problemer skal hjælpes til at få det bedre. Det hører Mogens Seider igen og igen, når han som formand for Psykiatrinetværket møder personer, der er i behandling for en psykisk lidelse. Selvom der er masser af velvilje til at tage udgangspunkt i den enkelte borger, er systemet ikke indrettet til faktisk at lytte.

- De bliver mødt af sagsbehandlere, der siger: Fortæl os, hvad du har lyst til. Vi er vildt interesserede i at høre, hvad du siger, men den tid, der er afsat til samtalen, er reelt gået, inden borgeren får sig sat til rette i stolen, fortæller Mogens Seider, der oplever, at det er svært at komme væk fra den one size fits all-tankegang, der præger systemet.

Ifølge Mogens Seider er det en typisk tankegang, at hvis man vil hjælpe mennesker til at mestre deres eget liv, så

“En medarbejder kan ikke give dig venner. Det ville også være mærkeligt, hvis din bedste ven er én, du har fået af kommunen.”

Klavs Serup Rasmussen, projektleder i Projekt Peer-støtte i Region Hovedstaden

laver kommunen et livsmestringskursus som et pakkeforløb. På den måde bliver medarbejderne underlagt en struktur, hvor det er et livsmestringskursus, man har på hylderne, når en person banker på systemets dør og beder om hjælp.

- Når jeg siger medbestemmelse, er det vigtigt, at det ikke er en gruppe veluddannede kommunalarbejdere, der sætter sig ned og laver de her pakkeforløb. Muligheder og løsninger skal i højere grad skabes sammen med de psykisk sårbare, siger han.

Derfor var valgfrihed og medbestemmelse temaet for årets Psykiatritopmøde den 7. oktober, hvor brugere, pårørende, frivillige og fagfolk indenfor psykiatrien mødtes for at diskutere, hvordan man kan sikre, at borgere og pårørende får større indflydelse på egen behandling.

Gode eksempler

Der er flere gode eksempler på projekter, der tager udgangspunkt i den enkelte borger. I Aarhus har man skabt en storbylandsby, hvor halvdelen af beboerne er tidligere hjemløse eller personer med sociale eller psykiske udfordringer, der bliver visiteret via kommunen, og den anden halvdel kommer fra et boligselskabs venteliste. Storbylandsbyen bygger på ideen om omvendt integration, hvor menneske med forskellige ressourcer og udfordringer lever sammen i et fællesskab.

Et andet eksempel er et projekt i Aarhus, hvor langtidsledige får 50.000 kroner til at

skræddersy deres egen indsats for at komme tættere på arbejdsmarkedet. Pengene kan eksempelvis bruges på at fjerne en tatovering eller som indskud til at starte egen virksomhed. Ideen bygger på, at de langtidsledige bedst selv ved, hvordan de kommer tættere på arbejdsmarkedet.

Flere steder i udlandet er man langt foran Danmark i forhold til at give psykiatribrugere indflydelse og ansvar for deres egen behandling. I England er personlige budgetter til psykisk sårbare mere udbredte end herhjemme, og en undersøgelse viser, at 80 procent af de personlige budgetter bliver brugt udenfor den offentlige sektor.

- Den undersøgelse er interessant, for det tyder jo på, at folk vil have noget andet end det, man traditionelt tilbyder

i det offentlige, siger Klavs Serup Rasmussen, der er projektleder på peer-projektet i Region Hovedstaden og arbejder med at synliggøre brugerperspektivet i den recovery-orienterede rehabiliteringsproces i både region og kommune.

Han peger også på Australien som et foregangsland, hvor borgere med et personligt budget får pengene som fiktive, virtuelle penge, de kan bruge på en online portal, hvor de kan “købe” medlemskab i et værested, plads i samtalegrupper, nye løbesko eller et medlemskab i en yogaklub.

- Spørger du folk, hvad det er, der gør, at de kommer sig, så er det venner og nogle at snakke med. En medarbejder kan ikke give dig venner. Det ville også være mærkeligt, hvis din bedste ven er én, du har fået af kommunen, siger Klavs Serup Rasmussen.

Den store offentlige sektor

I England er skatterne lavere og den offentlige sektor mindre. Det peger Karen Mellanby på som én af grundene til, at England er foran Danmark i forhold til at give medbestemmelse og valgfrihed for personer med psykiske vanskeligheder. Hun repræsenterer den engelske nonprofitorganisation Mind UK, der hjælper psykisk sårbare til at få det bedre. Hun var hovedtaler på Psykiatritopmødet, hvor England blev fremhævet som et forbillede for Danmark i forhold til at styrke brugerens indflydelse.

- Historisk har lokalsamfundene været meget stærke i England, og mit indtryk er, at Danmark har en meget stor og stærk offentlig sektor, som undertrykker behovet for, at civilsamfundet træder til, siger Karen Mellanby.

I stedet for, at der er et offentligt tilbud til psykisk sårbare, er man i England bedre til at få personer med psykiske sårbarheder til at deltage i de aktiviteter, der

“De bliver mødt af sagsbehandlere, der siger: Fortæl os, hvad du har lyst til. Vi er vildt interesserede i at høre, hvad du siger, men den tid, der er afsat til samtalen, er reelt gået, inden borgeren får sig sat til rette i stolen.”

Mogens Seider, formand for Psykiatrinetværket

allerede findes i lokalsamfundet. Her har man eksempelvis succes med at bruge peers - tidligere brugere af psykiatrien - som mentorer, der kan hjælpe med at nedbryde barrierer mellem lokalsamfundets aktiviteter og personer med psykiske problemer.

Betragtningen om, at Danmarks store offentlige sektor står i vejen for valgfriheden og medbestemmelsen, kan Mogens Seider fra Psykiatrinetværket genkende.

- Det er lykkedes os at lave parallelsamfund for de psykisk sårbare, og det må være det offentliges ansvar at tage sig af “de der mennesker”. En af brugerne i vores hus siger: “Vi vil ikke være et akvarium for specielle fisk. Vi vil gerne svømme i det samme hav som alle de andre fisk,” siger Psykiatrinetværksformanden, der også er daglig leder i Fountain House på Østerbro, der er et arbejdsfællesskab og vejledningstilbud for psykisk sårbare.

Kræver kulturændring

Der er bred enighed om, at det giver rigtig god mening at tage udgangspunkt i den enkelte borger. Men det er svært, fordi det kræver en kulturændring. Hele recovery-tankegangen om, at folk med psykiske problemer faktisk kan komme sig, er relativt ny.

- Det handler om synet på, hvad mennesker kan, når de har en psykisk sygdom. Der er stadig mange, der tror, at

10 mio. til borgerstyrede budgetter

I satspuljeaftalen for 2017-2020 er der afsat 10 mio. kr. til forsøg med borgerstyrede budgetter til socialt udsatte borgere i tre-fire kommuner. Det borgerstyrede budget indebærer, at borgeren får sit eget budget på i alt op til 50.000 kr., som borgeren selv definerer hvad skal bruges til. Det borgerstyrede budget skal understøtte realiseringen af borgerens egne målsætninger for sit liv.

man ikke kan komme sig. Det er en stor barriere. Det er et kulturelement. Jeg snakker med mange sygeplejersker, der siger: "Ej, hvor har jeg det dårligt. Jeg har indtil for få år siden siddet og sagt til unge mennesker, at de skal være syge resten af livet," fortæller Klavs Serup Rasmussen.

Før det blev udbredt at tænke på psykisk sygdom som noget, man faktisk kan komme sig over, gav det god mening, at behandleren indtog ekspertrollen i forhold til borgeren. Nu ved man, at man kan komme sig ovenpå en psykisk sygdom, og at borgeren selv bedst ved, hvad der skal til for at nå dertil.

- Man er i gang med en svær omstilling. Det er enormt svært, for der er mange traditionelle strukturer og praksisser, som bygger på den gamle tankegang, siger Klavs Serup Rasmussen.

- Jeg tror, at vi lige er startet på den her rejse. Mange kommuner er begyndt at lave en organisering, hvor de har fokus på at få borgeren med på rejsen. Men det lykkes ikke bare sådan lige med et snuptag. Rejsen er da begyndt, og vi er godt i gang.

Tre gode eksempler på brugerindflydelse i psykiatrien

Patienter kan indlægge sig selv

En brugerstyret seng er et tilbud til udvalgte psykiatriske patienter, hvor der står en seng til rådighed til dem, så de kan indlægge sig selv i op til fem døgn, hvis behovet opstår. Det startede i 2013 som et tre-årigt projekt med 21 brugerstyrede senge fordelt på alle fem regioner. Formålet er at give borgeren større medbestemmelse og tryghed og nedbringe det samlede antal indlæggelsesdage. Ordningen er nu gjort permanent i Region Hovedstaden.

Storbylandsbyen i Aarhus

I Storbylandsbyen nord for Aarhus er der i alt 40 boliger, og halvdelen af beboerne er visiteret af kommunen. Nogle er tidligere hjemløse, andre har sociale eller psykiske problemer. Den anden halvdel af beboerne kommer fra boligselskabet Østjysk Boligs venteliste. Storbylandsbyen bygger på ideen om omvendt integration. Projektet er blevet til i et samarbejde mellem Østjysk Bolig, Aarhus Kommune og Socialt Udviklingscenter SUS.

50.000 kroner til personlig jobindsats

"Langtidsledige tager teten" er et projekt, hvor 100 borgere i Aarhus Kommune kan bruge op til 50.000 kroner på det, som de selv finder mest nødvendigt i forhold til at komme tilbage i job. Pengene er eksempelvis blevet brugt til et kørekort for at udvide jobsøgningen geografisk og som indskud til at starte egen virksomhed. Pengene skal prioriteres i samråd med jobcenteret. Målgruppen er jobparate mellem 30 og 55 år, der har været ledige i mindst 12 måneder. Projektet løber fra 2015 til 2018.

Morgendagens meningsdannere

Af Jens Philip Yazdani

MEDBESTEMMELSE SKAL REDDE FREMTIDENS DEMOKRATI

Mange af de store spørgsmål, vi stiller i dag, handler om fremtiden for vores demokrati. Hvordan får vi de unge til at tage del i demokratiet? Hvordan bremser vi antidemokratiske kræfter? Hvordan sikrer vi i det hele taget, at Danmark også er et demokrati om 25 år?

Svaret findes i fortiden. Og i nutiden. I vores omgang med demokrati de seneste mange år. Og i de demokratiske foranstaltninger, vi kan træffe i dag.

Efter fascismens fremkomst og opblomstring slog den danske teolog og demokratiforkæmper Hal Koch (1904-1963) til lyd for, at vi skulle bekæmpe anti-demokrati med netop demokrati. Vi skulle oplære de unge i demokratiet. Vi skulle lære dem at være demokrater. For Koch var demokratiet ikke bare et valg hvert fjerde år, men derimod en livsform, der skulle komme til udtryk i, at man skulle tale sig til rette; at man lyttede, drøftede, diskuterede og blev enige.

Kochs tanker vandt indpas. Og blandt andre ideer rod-fæstede også de sig i en større dansk demokratitradition, der voksede sig stor op gennem den anden halvdel af det 20. århundrede. En demokratitradition, der førte til, at man som borger fik mere indflydelse på sit eget liv.

Lærere og undervisere havde udbredt ret til medbestemmelse. Ansatte havde noget at skulle have sagt, når det kom til de beslutninger, der vedrørte dem selv og deres arbejde.

Eleverne og de studerende ville også have medbestemmelse. Og på ungdomsoprørets tid blev der oprettet elevråd og vedtaget en ny styrelseslov for universiteterne, der gav de unge medbestemmelse. Som elever og studerende fik man noget at skulle have sagt, når det kom til de beslutninger, der vedrørte en selv.

Generelt herskede demokratiet ikke kun, når valgurnerne var fremme. Men siden da er der foregået en demokratisk erosion, hvor meget af den medbestemmelse, man som borger havde, gradvis er forsvundet.

De sidste styrelseslove på universiteterne har fjernet det interne selvstyre og dermed dele af både studerendes og ansattes mulighed for medbestemmelse. Gymnasierne er blevet til selvejende institutioner med bestyrelser bestående af eksterne aktører, altså en udefrakommende ledelse, der flytter beslutningskompetencen væk fra elever og lærere.

Det siges, at billedet er det samme andre steder i det offentlige. Flere steder erstattes medbestemmelse og selvbestemmelse med en tydelig leders bestemmelse.

For slet ikke at nævne strukturreformen fra 2007.

Alt dette har medført, at man i dag har mindre at skulle have sagt, når det kommer til spørgsmål, der vedrører en selv. Magten er blevet centraliseret, og befolkningens magttab er evident.

Det er magttabet, der gør, at mange unge ikke stemmer, og at anti-demokratiske kræfter vinder frem. Det er magttabet, som står bag demokratiets deroute.

Følelsen af, at det ikke nytte - af, at demokratiet ikke virker, skal væk. Og væk får vi den kun ved faktisk at give den enkelte reel medbestemmelse over vedkommendes hverdag og liv.

Fremtidens største udfordring, bevarelsen og udvidelsen af demokratiet, løser vi altså ved allerede i dag at ska-

Jens Philip Yazdani er formand for Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS).

"Gymnasierne er blevet til selvejende institutioner med bestyrelser bestående af eksterne aktører, altså en udefrakommende ledelse, der flytter beslutningskompetencen væk fra elever og lærere."

*“Jeg samler ikke på
dårlige oplevelser”*

Hun ved godt, at hun fylder. At hun har klare meninger - engagerer sig med hjertet, og at det af og til falder andre for brystet. Men det tager Gladsaxes nye borgmester med - for uden engagement når man ikke dertil, hvor hun er i dag. Kom med bagom **Trine Græse** (S), der ikke fortryder noget i sit liv ... udover et par ekstra kilo på sidebenene måske ...

Bagom borgmesteren

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Hvordan har dine to første måneder som borgmester været?

Jeg synes, at jeg er blevet rigtig godt modtaget. Den store udfordring lige nu er jo, at hver gang jeg skal noget, så er det første gang. Der er rigtig mange nye ting og mennesker, jeg skal lære at kende. Men jeg synes, jeg er kommet rigtig godt fra start. Der er ikke noget, der har skræmt mig. Jeg trives med det.

Har der været en situation, som har skilt sig ud, været sjov eller anderledes for dig?

Noget, der er helt nyt, er, når jeg er gået ind i en tøjbutik og så pludselig har oplevet mig selv stå og tænke: Hvad passer egentlig til en borgmesterkæde? Det har været lidt pudsig.

Derudover har den største begivenhed for mig indtil nu været at holde min første tale til alle de medarbejdere, som jeg er chef for nu. Fortælle om mig selv og de prioriteringer, som jeg lægger vægt på i mit politiske arbejde. Jeg følte stor opbakning. Det synes jeg med ærefrygt var kæmpestort.

Har du haft høj puls? Fået sovet?

Der har været travlt. Der har været meget nyt. Men der skal en del til at ryste mig. Udover at jeg måske var lidt længere om at falde i søvn natten op til min første tale - så har jeg sovet om natten.

Hvilket konkret projekt i kommunen har du mest fokus på lige nu?

Letbanen, som skal være færdig i 2024. Det er et super-vigtigt projekt for Gladsaxe Kommunes infrastruktur, by- og erhvervsudvikling. Den kommer vi - jeg - til at bruge rigtig megen tid på særlig nu, hvor jeg er valgt som formand for Borgmesterforum og næstformand i Letbanens bestyrelse.

Blå bog

► **Trine Græse (S)**, 56 år, borgmester i Gladsaxe siden juli 2017. Gift med Sten. Har tre døtre på 36, 33 og 25 år.

Hvis du ikke var blevet politiker, så var du blevet ...?

Jeg har arbejdet som bogholder og produktionsplanlægger og været glad for det. Men jeg har sagt i mange år, at jeg stadig ikke helt har fundet ud af, hvad jeg skal lave, når jeg bliver stor. Det tænker jeg, at jeg har fundet ud af nu.

Hvilken anden nuværende borgmester ville du helst strande på en øde ø med? Og hvorfor?

Nu er jeg så ny, så jeg kender personligt ikke de andre borgmestre særlig godt. Men jeg har lagt mærke til Erik Lauritzen fra Sønderborg. Jeg kender ham ikke, men han virker for mig som en mand med lune og fødderne dybt plantet i menneskers hverdag. Ham kunne jeg godt tænke mig at lære bedre at kende.

Hvad har været det største vendepunkt i dit liv?

Det at få børn har været det altoverskyggende største i mit liv - og at få børnebørn. Det er rigtigt stort at blive mormor. Lige så stort som at blive borgmester, haha.

”Det er den største frustration som politiker. Hvordan kan man forklare, at man ikke har bagtanker?”

”Hvis ikke man fylder noget, så kommer man ikke dertil, hvor jeg er.”

Hvad er det første, du gør om morgenen?

Når jeg vågner om morgenen, så er jeg sulten. Det er det, det handler om.

Hvad er det mest besynderlige, en person har sagt til dig?

Jeg kan ikke komme i tanke om noget besynderligt, men jeg bliver stadig meget forundret over, at folk udtaler sig om mine intentioner uden at kende til dem. Også fordi de tit skyder forkert. Det sker ofte i mit politiske liv, men ikke kun, og jeg tænker tit: “Hvor kom dét fra?”

Kan det være, fordi du fylder meget som person? Gør du det ... fylder?

Hvis ikke man fylder noget, så kommer man ikke dertil, hvor jeg er. Hvis ikke man har en holdning til tingene, så ville det jo være den forkerte branche, jeg havde valgt. Jeg er et engageret menneske og gør mig umage med at udtrykke mig klart og tydeligt i forskellige forsamlinger. Derfor bliver jeg så forundret over, at folk drager konklusioner ud fra noget, som jeg slet ikke har sagt. Lige for tiden hører jeg jo den der med: “Det siger hun kun, fordi der snart er valg.” Og det

bliver jeg faktisk lidt ramt af. For jeg mener ting af hjertet og er ikke god til at forstille mig. Men det er selvfølgelig meget en valgkampsting og en generel holdning til politikere. Det er mere det, at folk tror, at jeg har en bagtanke, som jeg ikke giver udtryk for. Det er den største frustration som politiker. Hvordan kan man forklare, at man ikke har bagtanker? Men kan man ikke ændre på det, så må man sige pyt. Og det gør jeg også.

Er du en god eller dårlig taber?

Uanset om vi snakker det politiske liv eller familiespillet derhjemme, så er det spændende for mig processen; det at spille sammen, det at være sammen, drøfte noget sammen, komme til konklusioner sammen - det er det vigtige. Så går jeg ikke så meget op i, om jeg har vundet eller tabt. Målet er vigtigt, men jeg er meget procesorienteret.

Hvad er din mest feminine side? Og maskuline?

Min mest feminine side tror jeg er min prioritering af børn og familie. Nu har jeg ikke noget klart billede af det maskuline, men jeg kan godt finde ud af at holde på en hammer. Jeg synes, det er sjovt at bygge et legehus, hvis det er maskulint?!

Hvornår føler du dig lykkelig?

Det er enten sammen med familien eller sammen med gode venner i et fællesskab om et eller andet. Eller i partisammenhæng - at være sammen med meningsfæller og drøfte noget, man synes er interessant. Jeg er et ret socialt menneske.

Hvilken rolle havde du i din skoleklasse?

Jeg kan ikke finde en kasse at putte mig og en rolle ned i, tror jeg. Men jeg var den, der hjalp med lektierne. Jeg var den, man kom til og spurgte om hjælp.

Var du en Kloge-Åge?

Jeg oplever ikke, at jeg er klogere end gennemsnittet, men jeg tænker, at jeg er god til at forstå og regne ud, hvordan man kan få andre til at forstå noget. Både som barn og senere har jeg været løsningsorienteret og optaget af at hjælpe andre. Jeg har altid været den, der siger: Nå, hvad kan du gøre? Og hvad kan jeg gøre? Hvordan kommer vi videre? Jeg var også med i elevrådet og som elevrepræsentant i skolenævnet, så jeg har hele tiden været engageret og handlingsorienteret.

”Noget, der er helt nyt, er, når jeg er gået ind i en tøjbutik og så pludselig har oplevet mig selv stå og tænke: Hvad passer egentlig til en borgmesterkæde?”

Din største skuffelse i livet?

Jeg samler ikke på dårlige oplevelser.

Men har alt bare været godt?

Der er ikke noget i mit liv, som jeg har fortrudt. Der har været forskellige faser i mit liv, men jeg har befundet mig godt i dem alle, og når jeg så har sadlet om, er det ikke, fordi jeg har været skuffet. Kald mig et privilegeret menneske ... Så skulle det da være det med at tage nogle kilo, som det ikke er lykkedes mig at få til at ske. Der mangler jeg ryggrad. Jeg rører mig for lidt. Men nogen kæmpestor skuffelse er det nu ikke.

Hvad kan give dig pip?

Mennesker, der gør små problemer til store problemer. Problemer, som i virkeligheden er luksusproblemer set i forhold til nogen med virkelig store og eksistentielle problemer. Jeg tager alle folks problemer seriøst, men det kræver et øjeblik omstilling at skulle gå fra en dialog om seriøse problemer til en problem-snak om to klasser,

der skal lægges sammen, fordi der ikke er nok børn ... Nogle gange kunne jeg godt ønske, at folk ville se livet lidt mere fra et helikopterperspektiv.

Er du en “pris-prutter?”

Det kan jeg godt finde på ... Nogle gange så godt, så mine børn bliver flove over mig. Andre gange siger de: “Du skal lige komme med her.”

Fordi de vil have dig væk fra situationen?

Nej. For at jeg kan hjælpe dem med at få en ordentlig pris, haha.

Hvis du så et stjernesked i aften - hvad ville du så ønske?

Fred. Og respekt mellem mennesker. ☆

Gladsaxe Kommune: Seks gode og en øjebæ

Hvad er dit yndlingskvarter?

Jeg synes, Høje Gladsaxe er et meget smukt byggeri - specielt fra bagsiden henover moseområdet og de grønne områder.

Hvad er din yndlingsudsigt?

Fra min altan på 6. sal i Værebroparken, hvor vi i øvrigt spiser alle vores måltider, medmindre der er frostgrader.

Det mest romantiske sted?

Aldershvile Slotspark.

Hvilken butik ville du ikke undvære?

Det nærmeste supermarked.

Kommunens bedste kulturtilbud?

Kulturhuset Telefonfabrikken.

Hvad vil du gerne have, at din kommune skal være kendt for?

Kvalitet i velfærden.

Den største øjebæ?

Den gamle Gladsaxe Skole.

”Det at få børn har været det altoverskyggende største i mit liv.”
Trine Græse med sin datter Anja i 1982. Privatfoto

Kæmp for ildsjælene:

De giver mangfoldighed til demokratiet

Partimedlemmer udfører et vigtigt arbejde for partier og samfundet, men der er blevet færre af dem. Lektor sætter fokus på 'demokratiets ildsjæle' i ny bog.

o partisoldater

Johannes Lange Baunsgaard
johannes@kommunen.dk

Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

De debatterer og fylder kaffekander under partimøder. De uddeler pjecer foran Super-Brugsen, og lige om lidt skal de ud at hænge valgplakater op i lygtepæle rundt i landet. Men der er blevet færre af dem med årene, og det kan føre til at, byråds kandidaterne i mindre grad afspejler resten af samfundet.

Karina Kosiara-Pedersen, der er lektor i statskundskab på Københavns Universitet, har undersøgt de danske partimedlemmer i sin nye bog "Demokratiets Ildsjæle". Hun kalder dem ildsjæle, fordi de styrker den form for repræsentativt demokrati, vi har i Danmark, ved blandt andet at rekruttere kandidater til byrådene og vælge partiledere til landsmøderne.

I de glade tressere var omkring 600.000 danskere medlem af et politisk parti. Det tal er siden faldet til 142.000 i 2015. Udviklingen ser ud til at have stabiliseret sig, men Karina Kosiara-Pedersen mener stadig, at det er vigtigt at være opmærksom på. For uden medlemmer i de lokale partikontorer risikerer demokratiet at blive mindre mangfoldigt.

"Velhavende og kendte personer vil have en fordel i forhold til postbud Jensen. Det kan have konsekvenser for, hvor repræsentativt vores demokrati er."

Karina Kosiara-Pedersen
lektor på Københavns
Universitet

"Man ville mangle de kræfter, der er ude i byerne og de små lokalsamfund. Den lokale partiformand, der måske kan få øje på et medlem, der er dygtig og kendt i området, og som kunne være en god kandidat til byrådet. At postbud Jensen kan komme ind fra gaden og udvikle kompetencer i, hvordan man bliver en god politiker, samt få erfaring med at føre valgkamp. Uden alt det kan man forestille sig, at de udvalgte kandidater vil ligne hinanden meget mere," siger Karina Kosiara-Pedersen.

Mindre mangfoldighed

Demokratiet ville ikke stoppe med at fungere, hvis medlemsorganisationerne blev lagt i graven. Ophængning af valgplakater og kampagnearbejde vil man kunne betale sig fra. Det er heller ikke alle partimedlemmer, der er lige aktive i deres lokalforening. Det faldende medlemstal har i forvejen ledt partierne henimod en mere professionel tilgang, hvor marketingstrategier og fokusgrupper er med til at udvikle mere af politikken.

Men det vil ifølge Karina Kosiara-Pedersen være sværere for nogle kandidater at få politisk erfaring og hjælp til valgkampen uden et bagland. I værste fald vil det udelukke nogle mennesker fra at stille op til eksempelvis kommunalvalget. For ligesom i den amerikanske valgkamp vil det være mere nødvendigt at være ressourcestærk.

"Velhavende og kendte personer vil have en fordel i forhold til postbud Jensen. Det kan have konsekvenser for, hvor repræsentativt vores demokrati er. For så er det mere begrænset, hvem der kan blive valgt til at stille op," siger hun.

Risikoen er, at partierne vil begynde at håndplukke

bestemte typer til at være kandidater. Det vil nemlig være en lettere løsning at opstille folk, der enten har et kendt navn, politisk erfaring fra arbejdslivet eller mange ressourcer at føre valgkamp for.

Fornyelsen mangler

Der findes flere årsager til, at man ser færre partimedlemmer i dag. En undersøgelse fra Københavns Universitet af medlemmernes deltagelse i og syn på partidemokratiet i årene 2000-2012 peger på, at alt lige fra politisk uenighed, udgifter til kontingent til følelse af manglende indflydelse får medlemmer til at overveje udmeldelse.

Men det handler i lige så høj grad om, at færre melder sig ind i partierne. I dag kan man være politisk aktiv på mange måder, og Karina Kosiara-Pedersen vurderer, at flere ser partimedlemskab som en meget traditionel form for aktivisme. Hun tror, at det kan skyldes, at partierne har haft svært ved at forny sig i nogle af de lokale foreninger.

"Man kan forestille sig en person i tyverne, der kommer ud til en partiforening. Vedkommende træder indad døren, og de kommende partifæller er meget ældre og måske knap så interesserede i, at der skal komme unge og gøre tingene på en anderledes måde. Det kan let være med til at skræmme nogle væk," siger Karina Kosiara-Pedersen.

Vælgerne er samtidig blevet mindre loyale. Flere afgiver deres stemme på skiftende partier, og derfor kan det at melde sig ind i et parti virke meget forpligtende.

"Det er blevet en sjældenhed at møde partimedlemmer i sin omgangskreds. Det kan være med til at gøre tanken om partimedlemskab til noget underligt. Man kan komme til at føle, at man skal stå på mål for alt, ens partiformand udtaler sig om. Derfor vil flere borgere hellere være løst tilknyttet et parti end decideret medlem," siger Karina Kosiara-Pedersen, der henviser til, at andre europæiske partier eksperimenterer med nye former for medlemskab.

Hvordan tiltrækker og fastholder I jeres medlemmer?

Poul Lindholm Nielsen

Partisekretær i Dansk Folkeparti

"Vi laver kurser for nye medlemmer, hvor de bliver introduceret til, hvordan partiet er

opbygget og det politiske program i partiet. Det har vi kørt i en årrække for at gøre dem mere interesserede i det politiske arbejde med henblik på, at nogen vælger at stille op til byrådet. Når nogen melder sig ind i partiet, kan man vælge mellem at være aktivt eller ikke-aktivt medlem. Vi arbejder ikke med alternative medlemsformer, men det er helt op til folk, hvor meget de vil deltage. Det er helt frit, og vi presser dem ikke. Vi har en del ældre medlemmer, der gerne vil komme til generalforsamling og modtage medlemsbladet, men derudover ikke ønsker at være aktive."

Trine Korsgaard

Souschef i Venstre

"I forbindelse med kommunal- og regionalvalget tilbyder vi kampagnemedlemskab af Venstre året ud for 50 kr. Derudover har vores medlemmer efterspurgt mulighed for politisk debat med ligesindede. Derfor arbejder vi med politiske netværk i regionerne, hvor forskellige netværk står for at invitere medlemmerne til debatarrangementer. Her kan medlemmer fra forskellige kommuner diskutere alt lige fra, hvordan integrationsindsatsen løses i kommunerne, til sundhedsvæsenet i regionen. Det giver mulighed for politisk engagement og debat på tværs af Venstre til gavn for vores medlemmer."

Cristine Gliese Rasmussen

Kommunikationschef og sekretariatsleder

Som medlem har man stor indflydelse på Alternativets politik, og man kan selv være med til at tegne den. Vi stiller midler til rådighed for vores medlemmer og folk udefra til at lave politiske laboratorier. Her kan man udvikle visioner og forslag til politik, der kan blive til politik, som kommer i vores partiprogram. Den frihedsgrad giver et stort ejerskab, som vi tror er vigtigt for vores medlemmer. Man kan samtidig selv bestemme, hvor meget man vil betale i kontingent om måneden - man kan gå ned til 15 kroner. Det er ud fra et ideologisk synspunkt om, at økonomi ikke skal afholde en fra at være medlem af et parti.

Udvikling i medlemstal

2015: 17.122
2017: 13.930

2015: 37.060
2017: 35.957

2015: 7.000
2017: 11.000

35 %
er ansat i det offentlige

19 %
er selvstændige

46 %
er ansat i det private

"Det typiske partimedlem"

68%
er mænd

32%
er kvinder

+50%

Over halvdelen af partimedlemmerne har enten en mellemlang eller en lang videregående uddannelse

49%
er 50-69 år

7%
er 13-29 år

66%
bor i ejerbolig

Nye ideer

Eksperimenter og innovation er nødvendigt, hvis partierne skal lokke nye medlemmer til. Karina Kosiara-Pedersen fremhæver blandt andet, at flere burde arbejde med alternative former for medlemskab.

Man kunne give folk mulighed for at udføre ad hoc-opgaver som at hjælpe og støtte ved kampanjer. Eller lave online-fællesskaber, hvor man kan komme med forslag til og udvikle ny politik.

Gratis prøvemedlemskaber kunne give interesserede chancen for at prøve at være medlem uden at binde sig til noget.

Alternativet er på fire år gået fra nul til 11.000 partimedlemmer. Det gør dem til Danmarks fjerdestørste parti målt på medlemmer efter Socialdemokratiet, Venstre og Dansk Folkeparti. Ifølge Karina Kosiara-Pedersen har man i det unge parti været gode til at bryde med normerne for medlemskab. Her kan man selv bestemme, hvor meget man vil betale i kontingent. Partiet afholder også sociale og kulturelle arrangementer, der ofte er åbne for udefrakommende.

"Som støtte giver det lyst til at blive en tættere del af partiet. Folk vil gerne være aktive, hvis der er et hyggeligt og socialt aspekt. Alternativet har sløret grænsen mellem at være støtte og medlem, og det har hjulpet dem," siger hun.

Det er samtidig Karina Kosiara-Pedersens opfattelse, at flere partier tænker på nye måder, hvorpå de kan mobilisere vælgere. For der er plads til flere af demokratiets ildsjæle.

"Både borgere og partier står med et ansvar. Vi kan ikke som vælgere sige, at der er et problem uden at ville gøre noget ved det. Men serveretten ligger hos de politiske partier. Der er ikke sket megen fornyelse, og det er der brug for. Hvis man vil have flere medlemmer, skal man være åben for, at folk kan være tilknyttet på andre måder. Også dem, hvor man ikke nødvendigvis behøver at betale kontingent. Giv indflydelse og lyt til medlemmerne. For de gør et vigtigt stykke arbejde," siger hun. ○

Derfor stopper vi efter

Kommunalpolitik er spændende, men også hårdt. Tre yngre politikere fortæller her, hvorfor de "stoler op" efter bare én periode.

o farvel

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

"Det allerstørste problem er at være politisk aktiv i et samfund, hvor det økonomiske styringsparadigme er det herskende."

Jens Anker Hansen (R),
43 år, byrådsmedlem i
Skanderborg

Hvorfor forlader du byrådet efter kun én periode?

Jens: Det er en kombination af flere ting. Da jeg stillede op til byrådet, var jeg et andet sted i mit arbejdsliv, hvor arbejdet ikke fyldte så meget, som mit nuværende gør. Derudover har jeg fundet ud af, at jeg gerne vil se mine børn noget mere, mens de vokser op. Og så savner jeg også at have tid til de frivillige aktiviteter som spinninginstruktør og mountainbiketruener, som jeg dyrkede, før jeg kom i byrådet.

Omkring selve byrådsarbejdet kommer man ind og bliver med det samme ramt af virkeligheden. En virkelighed, som består af forhandlinger og forlig, og har man personlige mærkesager med sig, så kan man godt blive en anelse skuffet.

Da jeg startede i byrådet, blev jeg præsenteret for, at

"politik handler om at skabe opbakning." Dét har jeg tænkt meget over her bagefter, og jeg må sige, at jeg faktisk ikke er enig. Det bekymrer mig, at det er dét, man tænker. Hvis man gerne vil have gennemført sine mærkesager, så må man på stemmejagt. Hvis jeg for eksempel får den her svømmehal gennemført, så kan jeg få 300 personlige stemmer ved næste valg.

Altså: Hvis vi hele tiden går efter de her personlige projekter, så bliver det jo et klu-detæppe af en kommune. Jeg synes og har kæmpet for, at politikerne i højere grad skal have visioner og politikker og i mindre grad have fingrene i enkelt-sager. Men det kræver en forvaltningsenhed, der kan operationalisere de her politikker, og der hopper kæden nogle gange af.

Andreas: Primært på grund af tid. Byrådsarbejde tager rigtig meget af ens tid. Hvis man vil, så kan man deltage i arrangementer og møder hver eneste dag: gruppemøder, udvalgmøder, byrådsmøder, dialogmøder, skolebestyrelser ...

Og det skal man være opmærksom på: Deltager du ikke i de møder der, så bliver du sat af magten. Du bliver nødt til følge med i, hvad der foregår 24/7, ellers løber de andre med sagerne.

Nu har jeg et fuldtidsarbejde med rejseaktivitet, og derfor kan jeg ikke undgå at gå glip af nogle af de ting der. Det tager også tid at finde flertal for sine mærkesager, og igen - er du ikke med til alle de relevante møder der ... så smutter det for dig.

Cæcilie: I min byrådsperiode er jeg blevet mor, færdiguddannet og har fået fuldtidsarbejde, så jeg har fået svært ved at få det hele til at hænge sammen. Oveni har min familie og jeg fået nogle udfordringer på hjemmefronten, hvor der simpelthen ikke har været tid til at have det dårligt og bearbejde dem, og så måtte jeg ligesom sige stop.

Byrådsarbejde er enormt tidskrævende. Særligt når man er grøn og uerfaren, som jeg var i starten, så kan man tale om en stejl læringskurve! Jeg brugte en masse tid på at tilegne mig viden; læste rigtig meget, brugte tid på at ringe rundt til folk, der kunne have noget viden på et område, besøge steder, jeg ikke vidste hvad var ...

Det er sikkert individuelt, hvor-

dan man tackler det, men jeg havde meget brug for at have overblik og være godt klædt på til arbejdet. Man finder ud af, at jo mere viden, jo bedre spørgsmål kan man stille, jo bedre argumentation kan jeg line op, og jo bedre politiker kan jeg være.

Hvad har været problematisk ved byrådsarbejdet?

Jens: Det allerstørste problem er at være politisk aktiv i et samfund, hvor det økonomiske styringsparadigme er det herskende. Det parkerer rigtig mange intentioner, og det er jeg rigtig, rigtig ærgerlig over. Foreslår du noget, så er responsen: "Det er en rigtig god idé, men hvor vil du tage pengene fra?" Og det mener jeg ikke er en byrådspolitisk opgave at skulle vide. Dertil er det en alt for kompleks økonomisk konstruktion, vi har med at gøre. Det er vores opgave at prioritere, ja, men ikke at pege på, hvor pengene skal komme fra, og hvad man skulle fjerne i stedet.

Hvad løsningen er, ved jeg ikke. Men jeg tror ikke på, at løsningen er det, man i Skanderborg kalder for Kommunen 3.0 - en versionering af kommunen, hvor man inddrager borgerne ved en helvedes masse møder, fortæller dem om alle de her ideer, og hvordan de kan være med til at løfte dem og komme med input. For faktum er, at i sidste ende så ligger beslutningen i byrådet, hvor den økonomiske styring til enhver tid kan overtrumfe alle ideer. De her møder ender oftest med nul og en prut.

Andreas: Politik er en meget langsommelig og procesorienteret affære; det er rigtig svært at gøre noget 'over natten,' og når man er en ung fyr som mig, så kræver det altså noget tålmodighed. Også på grund af alle de her politiske drillerier, som vi har rigtig, rigtig mange af, og som dybest og oftest set handler om at skaffe PR på mærkesager, som man i forvejen godt ved bliver stemt ned.

Man skal ville det politiske arbejde, for det er sjældent, at vi træffer de store radikale beslutninger, der virkelig ændrer noget. I sidste ende er det små tilføjelser - vi kalder det "modelling through," hvor vi tager små inkrementelle beslutninger for at finde kompromiset.

Cæcilie: Nu handler det jo meget om erfaring, så igen: Som grøn og uerfaren er det en stor mundfuld at lære at navigere i det politiske arbejde. Der er rigtig mange uskrevne normer, regler og

strategiske spil i byrådspolitik. For eksempel varierer rammerne for de forskellige udvalg meget; nogle er meget stramt styret med korte og præcise dagsordner og med tids-bagkant, mens andre er meget løst styret og trækker ud i en uendelighed.

Og budgetforhandlingerne - hvordan foregår de? Er der en strategi i, at man først behandler drift eller anlæg? Bliver der talt på gruppens vegne først? På forvaltningens? Taler rådmændene først? Hvordan spørger man ind til ting, uden at det kommer til at lyde som en kritik? Som for eksempel: Hvorfor er der flere dagplejemødre end vuggestuer i Aalborg Kommune?

Derudover tager det lang tid at lære sine kolleger at kende. Der var én fra mit udvalg, der konsekvent kaldte mig for kommunisten. "Der kommer kommunisten," råbte han. Og det synes jeg var ubehageligt, indtil jeg lærte ham - og også hans humor - at kende. Mange er jo nervøse og har fordomme omkring partiet Enhedslisten. Hvad er vi for nogle? Og hvor meget rav skal vi nu til at lave i den? Det har taget tid for de andre partier at vænne sig til os: At vi oftere stemmer nej til ting, at vi stiller flere spørgsmål, at vi skaber mere debat i byråds-salen. Men nu går det godt.

Hvad har været godt (om noget?)

Jens: Det gode samarbejde med mange forskellige mennesker, som har givet mig kompetent med- og modspil hele vejen rundt. Jeg tager helt klart et netværk med mig, for selvom man har været i ophedede situationer og diskussioner, så giver man altid hånd bagefter, og så er man videre.

Jeg må også sige, at jeg har fået et personligt indblik i, hvad jeg egentlig er god til. Hvad er mine kompetencer, og hvor matcher de bedst? Egner mine kompetencer sig bedst til de politiske diskussioner, men måske knap så meget til forhandlingsklimaet, hvor man hele tiden snakker økonomi? Er jeg bedst på sidelinjen, hvorfra jeg kan komme med indspark og holde gryden i kog? Jeg tror det. Og nu skal jeg finde ud af, hvor jeg bedst kan bruge det.

Andreas: Det har været fantastisk at være med til at have fingeren på pulsen. Det at være med til at træffe beslutninger er jo fedt og sjovt. Også selvom det kun drejer sig om små ændringer. Man får et kick.

Jeg var 19 år, da jeg kom i byrådet. Og selvom jeg var

kun én periode

"Det har været fantastisk at være med til at have fingeren på pulsen. Det at være med til at træffe beslutninger er jo fedt og sjovt."

Andreas Pless (K), 23 år,
byrådsmedlem i Svendborg

ung og uerfaren, så tæller min stemme jo lige så meget og er lige så vigtig som de andres. Jeg har aldrig følt mig som ham den unge gut, som ingen gad at høre på. Jo, måske lidt i starten, hvor man har underdog-status, men jeg fik ret hurtigt skabt respekt omkring min person, fordi jeg tog arbejdet alvorligt og var godt forberedt. Jeg tror, at jeg på mange måder var bedre forberedt end mange af de andre, fordi de måske bare trak den lidt på erfaringen.

Cæcilie: Det gode er jo det, at man rent faktisk sidder der. Har en holdning til tingene, som bliver hørt, og som gennemsynder ens politiske ståsted. En af mine mærkesager er, at alle skal have adgang til kultur, og i og med, at jeg har den vinkel, så får det fokus og opmærksomhed. Så har man indflydelse. Det er klart, at hvis man kun måler indflydelse på, hvor mange forslag man rent faktisk får vedtaget i byrådsalen, så er indflydelsen ikke så stor, som hvis man er et stort parti. Det er jo flertallet, der bestemmer. Og så har jeg været utrolig

glad for, at jeg ikke har været 'alene.' Vi sidder tre fra Enhedslisten, så dem har jeg kunnet læne mig opad og diskutere alt med. Jeg har så megen respekt for dem, der sidder alene i et parti og ikke har nogen at sparre med og få afløb for sine frustrationer hos - ikke mindst. Jeg ved ikke, hvordan jeg skulle have klaret det første halve år, hvis ikke jeg havde kunnet ringe til Per Clausen fra min byrådsgruppe og kunnet trække på hans viden.

Hvordan har du det med at stoppe nu?

Jens: Meget blandet. Det politiske dyr inde i mig tramper og råber lige nu. Altså: Jeg er ked af og ærgerlig over ikke længere at skulle sidde med i centrum af tingene, for det er eddermame også spændende. Men jeg har selv valgt det, fordi jeg kan se, at jeg ikke kan bruge mine kompetencer ordentligt. Plus den store impact, det har på mit privatliv. Jeg ved, jeg bliver et gladere menneske af at sidde på en mountainbike ude i sko-

ven med nogle unger. Det har mine børn også savnet. Og min kone kommer heller ikke til at klage over, at jeg stopper.

Andreas: Jeg føler, det er den rigtige beslutning. Jeg må tænke på min karriere og videreuddannelse nu, for politik kan jeg ikke leve af. Det er en hobby. Jeg kommer nok til at savne det - men jeg tror bestemt også, at jeg af og til vil tænke: Godt, det ikke er mig, der skal stå i den situation dér og trække den hjem.

Cæcilie: Det føles helt klart rigtigt, men jeg kommer til at savne kommunalpolitik rigtig meget. Jeg har virkelig fået øjnene op for, hvor spændende og hvor lærerigt det er, og hvor megen indflydelse man egentlig kan have på sin egen og på sine medborgeres vegne. Førhen kunne jeg tænke: Forsyning og kollektiv trafik ... rimelig kedeligt. Men nu synes jeg, alle områder i politik er spændende, fordi det alt sammen handler om mennesker. Jeg kommer også til at savne det gode kollegaskab på kryds og tværs af partier.

Jeg synes, vi lytter til hinanden og har respekt for hinandens holdninger og viden. Det eneste, jeg ikke kommer til at savne, er far-jokes, selvom jeg er blevet meget rummelig overfor dem også ...

Far-jokes?

Ja. 'Tøhø'-jokes, som man kun siger, når man har nået en vis alder ... haha.

Kunne du forestille dig at vende tilbage på et senere tidspunkt?

Jens: Ja, jeg kunne sagtens forestille mig at vende tilbage. Om 10 år vil jeg sikkert være bedre til at bidrage med at løse de knuder, som der er. I dag bliver jeg bare frustreret. Om 10 år vil jeg måske blive knap så frustreret. Ingen garantier dog ... haha.

Andreas: Måske. Når jeg engang er blevet etableret med hus og have, så kan det godt være, jeg vender tilbage.

Cæcilie: Ja, bestemt. Men man aner jo ikke, hvordan livet former sig ...

"Byrådsarbejde er enormt tidskrævende. Særligt når man er grøn og uerfaren, som jeg var i starten, så kan man tale om en stejl læringskurve!"

Cæcilie Lyndgaard Andersen
(EL), 31 år, byrådsmedlem i
Aalborg

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Finn Sørensen** (EL)

TYV TROR HVER
MAND STJÆLER

Sophie Løhde, minister for offentlig innovation, har kastet sig ud i en større politiopgave. Hun vil stoppe det omsiggribende ’opgavetyveri’, der ifølge hende består i, at det offentlige i vidt omfang ’stjæler opgaver’ fra private virksomheder. Der er ikke meget dokumentation for den kriminelle virksomhed. Et bibliotek er grebet i at udlåne værktøj, bageudstyr og lignende, en statslig selvejende institution sælger undervisningsmateriale - det er på det plan. Næppe noget, der sætter dansk erhvervsliv ud af spillet.

Ministeren indrømmer selv, at der ikke er foretaget en juridisk eller faglig vurdering af eksempler. Men det er heller ikke hendes formål at være saglig. Det erklærede formål er gennem stramning af lovgivning at begrænse det offentliges muligheder for at drive erhvervsvirksomhed mest muligt. Den smule, der bliver tilbage, underlægges stramme regler, herunder nye regler om prissætning af offentlige ydelser, så det bliver nemmere for private at konkurrere.

Det er intet mindre end et generalangreb på det kommunale og regionale selvstyre, et forsøg på at begrænse og besværliggøre mulighederne for at drive en effektiv offentlig sektor, der udnytter det offentliges fordele: Nemlig bedre udnyttelse af skattekronerne gennem stor-drift, udvikling af knowhow og mulighed for investeringer, fordi der ikke skal skaffes profit til private aktionærer.

Ministerens præmis er, at ’det offentlige har en række konkurrencemæssige fordele, fordi de i modsætning til private virksomheder for eksempel ikke kan gå konkurs, ligesom de ikke altid er underlagt indtjeningskrav’. Tak for den indrømmelse: Det offentlige står for forsynings-sikkerhed og billig drift. Konklusionen på den kendsgerning burde selvfølgelig være, at så skal man udvide det offentliges muligheder

for at drive erhvervsmæssig virksomhed - ikke indskrænke dem.

Men ministeren konkluderer modsat: Helere konkurrer og privat profit på skatteydernes bekostning. Det kan kun skyldes, at hun opfatter sig som repræsentant for det private erhvervsliv og ikke for almenvellet og alle borgere her i landet. Hendes titel bør rettelig ændres til ’Minister for privatisering og udlicitering’.

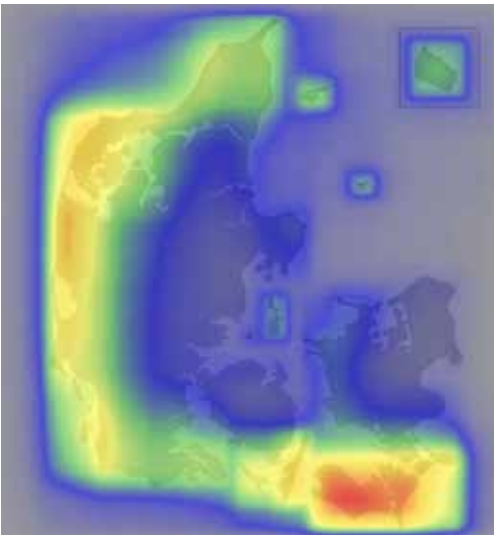
Påstanden om ’opgavetyveri’ er til at grine ad. Den kommer fra regeringspartier, der i årevis har arbejdet hårdt på at tvinge kommuner og regioner til at overdrage offentlige opgaver til private virksomheder indenfor ældrepleje, børnepasning og hospitaler samt påtvinge kommunerne faste måltal for udliciteringer. Partier, som derudover, gerne i samarbejde med socialdemokraterne, har solgt ud af strategisk vigtig infrastruktur såsom TDC, Københavns Lufthavn og DONG og nu presser på for yderligere privatisering af havne og energiforsyning.

Enhedslisten blev smidt ud af forhandlingerne på første møde. Ministeren har forstået det helt rigtigt. Vi vil med næb og klør bekæmpe hendes forsøg på at svække den offentlige sektors muligheder for effektiv drift og forsyningssikkerhed.

Hvis jeg var borgermester eller regionsrådsformand, ville jeg straks kræve en massiv indsats fra KL og DR for at overbevise et flertal i Folketinget om, at de skal gøre, hvad de kan, for at blokere for det storstilede privatiseringsprojekt, regeringen lægger op til her. Der skal nok handles hurtigt!

» **Kommenter klummen på kommunen.dk**

land & by

Danskerne har taget banandefinitionen til sig. Kortet viser, hvor 2000 danskere har peget, når de er blevet bedt om at pege på ”Udkantsdanmark”.

Udkantsdanskere bor i hele landet - også i de store byer. Kortet viser, hvor de personer, som selv angiver, at de er ”udkantsdanskere”, bor. Baseret på besvarelser fra 2000 danskere, hvoraf 16 procent angiver, at de bor i Udkantsdanmark.

Sådan kommunikerer kommuner
bedre til “udkantsdanskere”

Udkant eller forkant: En ny analyse viser, hvilke værdier der trives blandt selvudnævnte udkantsdanskere, og at en storby sagtens kan føles som udkant.

o **forkant**

Af **Astrid Skov Andersen**
astrid@kommunen.dk

De elsker naturen, de er villige til at køre langt til arbejde, og de vil gerne engagere sig lokalt. En ny undersøgelse fra kommunikationsbureauet Dentsu Aegis Network tegner et portræt af de danskere, der selv betegner som beboere i Udkantsdanmark. Og analysen rummer vigtig viden for kommunerne, mener Julie Daugaard, der er strategisk direktør og forbrugerekspert og har været med til at lave undersøgelsen. Blandt andet skiller de selvudnævnte udkantsdanskere sig ud fra resten af befolkningen ved, at de er parate til at køre mange kilometer til og fra arbejde.

- Vi har oplevet flere virksomheder, der ikke vil ansætte folk fra yderområder, fordi de bor halvanden times kørsel væk. Men det er ikke noget problem for forkantsdanskerne at køre langt, siger Julie Daugaard.

- Kommunerne kan blandt andet bruge det til at tale med virksomheder i byerne og sige: Vi har dygtige borgere, der gerne vil køre langt for

det rette arbejde. De har en fornuftigt work-life balance; de kommer energifyldte på arbejde, fordi de har fået frisk luft og nydt naturen. Det betyder, at der er stor sandsynlighed for, at du får en rigtig dejlig og dygtig, energifyldt og velafbalanceret medarbejder ved at ansætte én af vores borgere i stedet for én, der bor i byen og måske er mere stresset, siger Julie Daugaard.

Potentiale i iværksættere
Analysen viser også, at de selvudnævnte udkantsdanskere særlig lægger vægt på fire værdier i forhold til, hvor de vælger at bo: kærlighed til naturen, lokalpatriotisme, nærhed og tryghed. Og de værdier kan kommuner blive bedre til at tale ind i, når de kommunikerer til potentielle tilflyttere.

- Nogle gange oplever jeg, at kommuner slår på, at de har en kulturel bygning eller nogle lave skatter, som de er helt vildt stolte af. Men i virkeligheden er det noget helt andet, der er vigtigt for dem, de skal tiltrække, siger Julie Daugaard.

Hun fremhæver iværksæt-

tere som en gruppe af potentielle tilflyttere, som mange overser. I forbindelse med analysen mødte Julie Daugaard en iværksætter, der bygger droner. Han bosatte sig på Bornholm, fordi her var masser af plads til at testflyve droner og opbakning og forståelse fra lokalsamfundet.

- Det kan kommuner i højere grad tale ind i, fordi de kan medvirke til at skabe en lokal opbakning, så man kan blive en del af et lokalsamfund, siger Julie Daugaard.

Storbyer også udkant

I undersøgelsen svarer 16 procent af danskerne ja til, at de bor i Udkantsdanmark. Men når man kigger nærmere på, hvor de 16 procent selvudnævnte udkantsdanskere bor, får man et helt andet billede end den velkendte bananform, der dækker den jyske vestkyst, Syddjylland og Lolland. Ifølge udkantsdanskernes selv findes Udkantsdanmark i hele landet - også lige udenfor hovedstadsområdet og de større byer.

- Jeg blev virkelig forundret og samtidig begejstret, da jeg så det kort. Det kom på en måde helt bag på mig, og på en måde var det også det, vi hørte, når vi var rundt i landet og tale med folk. De forbinder det ikke med "Den Rådne Banan". Udkantsdanmark er mere en følelse hos danskerne, end det er et bestemt geografisk område, siger Julie Daugaard.

Det mere plettede danmarkskort over danskernes egen opfattelse af udkant viser, at udkant er relativt. Man kan sagtens bo i Københavns nordvestkvarter og føle, at man er langt fra Indre By og dermed udkant i forhold til København. Man kan også bo i Hvide Sande og føle, at der er masser af aktivitet og udvikling, og at man absolut ikke er udkant.

Hanne Tanvig, der er landdistriktsforsker ved Københavns Universitet, kan fra sin forskning genkende det mere plettede Danmarkskort over

”Det betyder sindssygt meget for mig, at jeg har udenomsplads og kan være ude.”

Herdís fra Børkop

udkantsområder. Hun oplever en tendens til, at der er vækst i områder, der traditionelt opfattes som udkant. Og omvendt er der områder i storbyerne, hvor der ikke er udvikling.

- Der er masser af småsamfund, der blomstrer. Her og nu er der tendens til tilflytning hertil, ligesom der også er tendens til fraflytning fra de større byer, siger hun.

Dyster fremskrivning
Ifølge Hanne Tanvig ser vi lige nu en udvikling, hvor flere danskere ønsker en tilværelse udenfor storbyræset. En undersøgelse foretaget af YouGov for Bolius i 2017 viste, at 20 procent af byboerne forventer at bo på landet i 2030. Samtidig er der en tendens til, at børnefamilier i højere grad flytter fra byen end ind til de store byer.

- Den seneste befolkningsfremskrivning viser et meget dystert resultat i periferien. Det går kun én vej, og det er nedad. Der er klart, fordi det er udviklingen i kriseårene, der er fremskrevet. Det kan kun føre til et negativt resultat. Kriser rammer normalt hårdere og varer længere i periferien, og folk bliver boende i byerne, hvor de er, også fordi de har sværere ved at komme af med deres boliger, forklarer Hanne Tanvig.

Men efter krisen begyndte folk at flytte ud af byerne.

- Det har man ikke fået inkorporeret tilstrækkeligt i fremskrivningerne, så nu bliver vi fodret med tal for fremtiden, der især er aflæsningen af nogle kriseår, siger Hanne Tanvig.

7 veje til synlighed ved KV17

Af Rasmus Jønsson, politisk kommentator

Synlighed bliver et helt afgørende parameter for de fleste kandidater, der stiller op til KV17. Vælgernes kendskab til de lokale politikere er ofte begrænset; derfor handler valgkampen i høj grad om at få skabt opmærksomhed om kandidaten.

Men kampen om opmærksomhed er hård. Medierne må prioritere deres begrænsede plads, og vælgerne har et hurtigt mætningspunkt, når det handler om at indtage budskaber fra lokalpolitikere. Det betyder, at det kan være svært for politikerne at få skabt kontakt til vælgerne. Og omvendt: Får man den rigtige synlighed, er chancerne for at skrabe det nødvendige antal personlige stemmer sammen rigtig gode.

Her kommer syv bud på, hvordan en kandidat til KV17 kan få synlighed i medierne:

1. Sig noget nyt

Den nok meste effektive måde at få synlighed på er at komme med en politisk melding, der rummer noget nyt i forhold til byen eller regionen. Da medierne lever af at komme med nyheder, er chancen for at få mediemæssig afsmitning af sin 'nyhed' stor. Dog forveksler mange lokalpolitikere trætte klicheer om at ville gøre det bedre for dit og dat med rigtige nyheder. Et andet problem med denne model er, at det kan være svært at finde på nyheder,

der hverken er for ligegyldige eller for gakkede, så de virker urealistiske. De fleste 'nyheder' har også været prøvet af før; derfor kræver det ofte god fantasi at pakke gamle forslag ind i en ny indpakning, som medierne kan finde attraktiv. Men kan man komme med en helt ny vision eller tanke, som vælgerne finder troværdig og fatter sympati for, er der en masse synlighed at hente.

2. Kæmp for en lokal mærkesag

Der er næsten altid en lokal mærkesag, som kan samle store dele af byens borgere. Det kan være kampen for at få en ny motorvej, bevare en lokalbane, undgå en skolelukning eller forhindre byggeri på et fredet område. Konkurrencen om at stå forrest i denne kamp er ofte hård, da mange politikere gerne vil fremstå som frontkæmpere for byens store mærkesag. Derfor skal der debatteres i døgndrift på de sociale medier, udformes papskilte til demonstrationer, skrives læserbreve ad libitum, og alle ledige pladser på krop, bolig og køretøj skal tages i brug til klistermærker, armbånd og andet merchandise, der signalerer, at man kæmper 100 procent for sagen. Men når man først har fået en plads i frontlinjen i kampen for den lokale mærkesag, er vejen til lokalmedierne banet.

3. Skru op for retorikken

Medierne elsker politikere, der giver den retorisk gas. Jo mere skinger en politiker bliver, jo større chance er der for, at vedkommende kommer i medierne. Derfor kan der være god musik i at tilskære nogle hårde budskaber, som er designet med henblik på at give adgang til medierne. Faren ved denne model er, at der går så meget skrigeri i den, at det går udover

politikerens troværdighed.

4. Slå på den store

Når danske fodboldspillere udgiver bøger, leder de med lys og lygte efter en vinkel, der kan inddrage Michael Laudrup. Lige meget hvor tynd historien er, kan en Laudrup-vinkel altid give mediemæssig omtale, når bogen udkommer. På samme måde kan en lokalpolitiker forsøge at tiltrække opmærksomhed ved at koble sig på de 'store' politikere. Her er det oplagt at komme med et angreb på en politiker højt oppe i hierarkiet, da det vil ramme det konflikt-kriterium, som driver megen politisk journalistik. Det kan være angreb på borgmesteren eller en minister, der bruges som løftestang til at få omtale. Men ofte er den, der bliver slået på, opmærksom på, at det kan give en gratis omgang i medie-karusellen til ham, der slår, hvis angrebet bliver besvaret. Derfor skal slagene på de 'store' være så præcise og hårde, at de 'store' bliver nødt til at parere og slå tilbage i medierne. På den måde kan man få etableret en dagsorden, som kan være guld værd på valgdagen.

5. Kæmp mod dine egne

I forlængelse af punkt fire er en stensikker vej til medierne at skabe konflikt med sine egne. Det kan gøres ved at komme med en udmelding mod partilinjen i en bestemt sag, kritisere partiformanden eller positionere sig anderledes end sine lokale partifæller. At skændes med sine egne er en sikker måde at få synlighed på, og så har den model den sidegevinst, at der altid er god plads omkring én til arrangementer i partiforeningen.

"... får man den rigtige synlighed, er chancerne for at skrabe det nødvendige antal personlige stemmer sammen rigtig gode."

6. Brug dig selv personligt

Medierne elsker den personlige historie, og det gælder også i den politiske dækning. Kan en politiker fortælle historier om sygdom, nedtur, svær opvækst, evne til at være mønsterbryder eller andre opsigtsvækkende personlige forhold, er der gode muligheder for at få medieomtale. Udfordringen her er, at det personlige flytter fokus væk fra ens politiske projekt. Samtidig kræver det, at man er klar til at sælge ud af nogle ofte personlige og intime detaljer fra sit privatliv.

7. Træk offerkortet

Bliver du svinet til på de sociale medier, overfuset i Brugsen eller får din valgplakat revet ned, er chancen for at komme i medierne forøget gevaldigt. I valgkampene svømmer medierne over med historier, hvor politikere er ofre for ting, der på den ene eller anden måde kan kategoriseres som en trussel mod demokratiet. Har man reelt ikke været offer for udemokratiske overgreb, kan man forsøge at trække offerkortet i forhold til det kolde og kyniske magtspil, som politik har udviklet sig til, og som man på ingen måde selv er en del af.

Økonomichef søges til nøgleposition, Varde Kommune

Har du økonomifaglig pondus og kan du skabe plusser på den personlige konto? - Så har Varde Kommune jobbet til dig, da vores nuværende økonomichef efter eget ønske har valgt at drosle ned.

Ansøgningsfrist: 13/11-2017

Stabs- og økonomichef til Velfærdsområdet, Vejle Kommune

Har du vilje, overblik, styr på driften og er du udviklingsorienteret?

Ansøgningsfrist: 30/10-2017

Ansøgningsfrist: xx x x xx x x

Familie- og forebyggelseschef til Børnenes Hovedstad, Billund Kommune

Kan du omsætte ambitiøse visioner til kvalitet i kerneopgaven i samspil med ledere, medarbejdere, politikere og samarbejdspartnere?

Ansøgningsfrist: 10/11-2017

Budget- og analysechef, Horsens Kommune

På alle felter er kommunen i en stærk udvikling, og det stiller store krav til styringen af kommunens økonomi.

Ansøgningsfrist: 26/10-2017

Budget- og analysechef, Skanderborg Kommune

Den fælles økonomifunktion skal skabe endnu bedre vilkår og rammer for, at økonomi, kvalitet, effektivitet, helhedssyn og sammenhæng går op i en højere enhed.

Ansøgningsfrist: 06/11-2017

Se alle aktuelle stillinger på www.dknyt.dk/stillinger

Nok en chef er tiltalt i Atea-sagen

SJÆLLAND. Bestikkelsessagen mod en række ansatte i Region Sjælland og it-virksomheden Atea samt mod selve virksomheden vokser fortsat.

Bagmandspolitiet rejste i sidste uge tiltale mod en højtstående chef i regionen for at have modtaget en fire dage lang sviptur til Rom fra Atea. Med på turen var regionschefens kone og en chef fra Atea, skriver Berlingske Business. Denne del af Atea-sagen forventes at komme for retten i marts 2018.

Retssagen mod de øvrige otte tiltalte begyndte tirsdag ved Retten i Glostrup, hvor alle nægtede sig skyldige. De står tiltalt for at udveksle rejser til Dubai og Las Vegas samt fine middage på Geranium, Era Ora og andre restauranter til en samlet værdi af cirka 1,2 million kroner.

CLAUS BONNERUP / RITZAU FOTO

Letbane nu også forsinket i Odder

AARHUS. Problemerne for Letbanen i Aarhus rammer nu også strækningen mellem Aarhus og Odder, der var sat til at åbne 26. november. Den dato holder ikke, vurderer Letbaneselskabet selv på sin hjemmeside.

I stedet ventes strækningen taget i brug 'i perioden medio december til medio januar'. Og den melding kommer helt bag på en stærkt utilfreds regionsrådsformand Bent Hansen (S):

- Det overrasker mig rigtig meget, at vi som den ejer, der driver Odder-banen i dag, skal læse det på hjemmesiden i stedet for at få direkte at vide, at der er risiko for en udsættelse. Det har jeg brug for en rigtig god forklaring på, siger Bent Hansen.

Slut med lederkurser på Kreta

NÆSTVED. 'U hensigtsmæssigt mersalg' har fået Næstved Kommune til at stoppe samarbejdet med den eksterne psykolog Bettina Heydenreich, der har sendt 10 stressede chefer på kursus på Kreta.

Ifølge kommunen har Bettina Heydenreich benyttet sig af sin position som coach og psykolog for sårbare og stressede medarbejdere til at sælge sine egne Kreta-kurser til 22.500 kroner per deltager, som Næstved Kommune og skatteborgerne dermed er kommet til at betale.

Borgmester Carsten Rasmussen (S) mener desuden, at cheferne i HR-afdelingen har udvist mangelfuld dømmekraft. Konsekvenserne kan i første omgang blive skriftlige eller mundtlige advarsler.

Borgmester anmelder medlem af økonomiudvalg for vold

DRAGØR. Borgmester Eik Bidstrup (V) har meldt byrådsmedlem Svend Mathiesen, Tværpolitisk Liste, til politiet for vold efter, hvad borgmesteren kalder et verbalt og fysisk overfald under et møde i Økonomiudvalget.

Til TV2 Lorry siger Svend Mathiesen, at han kun prikede borgmesteren på skulderen og kritiserede en udtalelse om penge, der skulle være tilført ældreområdet, mens Eik Bidstrup til Ekstra Bladet fortæller, at han blev presset ned i sin stol, fik hvæset ukvemsord ind i øret, og at han oplevede situationen som meget intimiderende.

- Vold og trusler i det politiske arbejde er ikke OK, skriver borgmesteren på Facebook i sin begrundelse for at anmelde byrådskollegaen.

Carl Holst slipper

SYDDANMARK. Der bliver ikke rejst erstatningssag mod tidligere regionsrådsformand Carl Holst (V). Det besluttede de syddanske regionspolitikere onsdag på baggrund af den seneste juridiske gennemgang af sagen.

Sagen begyndte i 2015, da Carl Holst blev beskyldt for at have brugt en regionsansat medarbejder i sin personlige folketingsvalgkamp og dermed misbrugt skattekroner.

Regionsrådet meldte sagen til politiet, og Carl Holst måtte gå af som forsvarsminister.

Ved KV13 forsøgte mange kommuner og organisationer at få især de unge til at stemme. Er det udtryk for barnepigementalitet?

Foto: Christian Klindt Sølbeck

Valgprocenten skal opad - men ikke for enhver pris

Der bruges megen energi på at få flest mulige vælgere til stemmeboksen - men ikke til lige stor politisk begejstring.

Af Knud Abildtrup
knud@dknyt.dk

I den seneste uges tid har man kunnet brevstemme, hvis man skal rejse, arbejde eller gerne vil slippe for at stå i kø på valgdagen den 21. november.

Der er altså over en måned til at få stemmeprocenten opad - og de mange aktører i det kommunale landskab kan på den ene side konstatere, at det ved KV13 lykkedes at øge valgdeltagelsen med 6,1 procentpoint efter et stort mediefokus og en betydelig kampagneindsats. Og på den anden side viser voxpops i tv-indslag, hvor få, det stadig er, der kender navnet på deres borgmester.

Stemmeprocenten ved KV13 havnede på 71,9, og selvom det er en demokratisk forbedring siden det drastisk dårlige resultat på 65,8 ved KV09, er der stadig et godt stykke op til procenterne ved folketingsvalg; ved FV15 var den på 85,8, og siden 1990 har den ikke været under 82,8 procent.

KORA-forskere, der nu er VIVE-forskere, har analyseret sig frem til at udpege seks grupper med lav valgdeltagelse: unge, kortuddannede, nydanskere, beboere i socialt

udsatte boligområder, personer med svag tilknytning til arbejdsmarkedet og personer med handicap.

Rundtomkring eksperimenteres der da også med alskens kommunale initiativer for at øge den demokratiske interesse såsom prøvevalg og vælgermøder på skoler, 16-17-årige som valgtilforordnede, og biblioteker, der tilbyder deres viden og bistand i valgkampen.

Den forlængede periode, hvor der kan brevstemmes, er også et element i at få flere til at gøre deres borgerpligt - hvor den eneste mislyd her måtte komme fra de kandidater, der med en vis ret kan ærgre sig over at se vælgerne afgive deres stemme, før valgkampen for alvor er kommet i gang. Man kan ændre en brevstemme - men får man det gjort?

Går glip af valgkampen

På kurser i moderne valgkamp lærer kandidaterne blandt andet, at masser af vælgere først til allersidst afgør, hvem der skal ha' deres stemme, og så er det jo sin sag at gå og putte med afgørende pointer og guldskorn, der først i den sidste uge skulle trække stemmer til, mens man ser naboer og kolleger få valget overstået i god tid. På folketingsniveau steg brevstemmeprocenten fra FV11 til FV15 fra 7,77 til rekordhøje 8,68 procent - i Gentoftekrederen

helt op til 16,54 procent.

En side af sagen er brevstemmerne, en anden de mobile valgsteder, som denne gang eksempelvis vil kunne opleves i Odense, hvor borgmester Peter Rahbæk Juel (S) har annonceret at få mobile valgsteder sat op i de lokale varmenheder.

På den måde at gøre det nemmere at stemme gjorde allerede ved KV13 DF-politikeren Hans Kristian Skibby 'dybt fortørnet'. Han frygtede, at de mobile valgsteder især ville blive frekventeret af mennesker af en bestemt politisk overbevisning - uden nærmere uddybning.

Mere velformuleret var daværende Brønderslev-borgmester Lene Hansen (S), som grundlæggende fandt det forkert at nurse bestemte grupper til valgdeltagelse. Især særlige valgsteder ude på uddannelsesinstitutionerne bød hende imod. Hun ville ikke være med til at 'behandle vores unge mennesker, som om de er dårligt gående eller dårligt seende. De skal deltage i demokratiet på lige fod med alle andre, og vi andre bevæger os hen til et afstemningssted'.

For meget 'børnehaven'

Imens fortsætter man rundt om med at påvirke og nurse - blandt andet inspireret af Silkeborg Kommune, der med postkort og breve og sms'er ved KV13 formåede at skubbe de 18-29-åriges stemmeprocent op fra 48,7 til 60,7.

Men ikke alle er enige om, at der skal vejledes, nurses og rådgives endnu mere. Senest besluttede byrådet i Hvidovre, at der denne gang hverken bliver mobile valgsteder på biblioteket eller gymnasiet.

"Jeg mener simpelthen ikke, at vi skal behandle vores unge mennesker, som om de er dårligt gående eller dårligt seende."

Lene Hansen, borgmester (S) i Brønderslev, om mobile valgsteder ved KV13

Ifølge Hvidovre Avis blev en række af initiativer til at få unge og borgere med anden etnisk baggrund til stemmerne af byrådet barberet ned til et minimum.

Steen Ørskov (K) syntes, at otte valgsteder på dagen var rigeligt, og at mobile valgsteder var direkte upassende og for meget 'børnehaven', mens også S-gruppen var på den side. Mikkel Dencker (DF) fandt det 'nærmest komisk' overhovedet at overveje at oversætte valgmaterialer til kinesisk, som oplægget lød, hvorimod Kashif Ahmad (Nationalpartiet) og SF's Niels Ulsing var for den grundige valgindsats, der også indebar oversættelser til de større indvandrergrupper, blandt andet kurdisk og arabisk.

Lige i Hvidovre - hvor valgdeltagelsen er under landsgennemsnittet - blev stemmeprocenten faktisk øget fra 58,70 ved KV09 til 68,55 ved KV13. Ingen i byrådsalen kunne vide, om det netop var den kommunale kampagne, der havde fået den procent op - og hvad den barberede valgindsats denne gang vil betyde.

Vi skal ikke lave mere for at lykkes

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre.

Kommunen inviterer en række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

NYE VEJE

Af Morten Christensen

Partner i Udviklingsbureauet BETA

og Anders Seneca

Direktør i Dogmekompagniet

Tid er på mange kommunale arbejdspladser en mangelvare.

Medarbejderne oplever at have travlt, mere travlt end nogensinde.

Det gælder, uanset om vi taler om børnehaver, folkeskoler, jobcentre, botilbud, plejecentre, ledelsessekretariater, sundhedscentre med videre. Men spørgsmålet er, om det reelt er kerneopgaven, alle har travlt med.

På mange arbejdspladser bruges der megen tid på at tale om al den tid, vi ikke har. Men fremfor at se tiden som en mangelvare, så er det med afsæt i kerneopgaven muligt at se tiden som et mulighedsrum og fokusere på, hvad vi skal bruge tiden på, hvis vi skal løse kerneopgaven bedst muligt. Det forudsætter imidlertid en fælles forståelse af kerneopgaven.

Redskab til prioritering

Oplevelsen af travlhed kommer ikke uden grund. Det er både imponerende og alarmende at iagttage, hvordan man på mange arbejdspladser formår at tage nye arbejdsopgaver ind uden samtidig at sige farvel til andre. Alt bliver vigtigt. Med det resultat, at opgaverne begynder at prioritere sig selv. Vi møder ofte medarbejdere, der giver udtryk for, at det kan være svært at finde tid til kerneopgaven.

I vores optik er en del af løsningen netop at tage fat i arbejdspladsens kerneopgave. Det sker ikke af sig selv. Det kræver, at vi tør gøre op med det mantra, der desværre har bredt sig på mange offentlige arbejdspladser, nemlig at hvis bare vi laver mere, så lykkes vi også bedre.

Alle taler om kerneopgaven, men der er brug for, at vi ikke alene taler om den, men også løser den bedst muligt i praksis. Det sker sjældent. Simpelt hen fordi der sjældent er en fælles forståelse og fokusering af kerneopgaven. Enhver institution og afdeling med respekt for sig selv har defineret deres kerneopgave og måske også fået den trykt på en plakat, en kop eller en musemåtte.

Problemet er dog, at man mange steder ikke er kommet fra hensigt til handling. Fra definition til løsning af kerneopgaven. Reelt er der mange steder, der ikke løser den kerneopgave, som man har investeret masser af mande- og måske konsulenttimer i at sætte ord på.

Den gode nyhed er, at det er muligt at flytte kerneopgaven fra ord til praksis. Særlig på de arbejdspladser, der allerede har sat fokus på kerneopgaven.

Fælles om kerneopgaven

Kerneopgaven er ikke en arbejdsbeskrivelse. Det er derimod en beskrivelse af, hvad vi sammen skal lykkes med. Vi bidrager med vores respektive arbejdsopgaver og ved hver især, hvad vi laver, og hvordan vi laver det, men kerneopgaven er vores fælles definition af, hvorfor vi gør det.

Hvis kerneopgaven skal anvendes til reel prioritering, kræver det, at vi rent faktisk har en anvendelig kerneopgave. På baggrund af en lang række interviews og processer har vi

”Der er behov for at prioritere skarpere i den voksende bunke af offentlige opgaver. Men det forudsætter en fælles og afklaret forståelse af kerneopgaven og hvordan den løses bedst muligt.”

identificeret fire dimensioner, som der skal skabes en fælles forståelse for, hvis kerneopgaven skal kunne løses i praksis.

- **Målgruppe:** Der skal være enighed om, hvem kerneopgaven løses for, og hvem der kan hjælpe med det, for eksempel pårørende. I en prioriteringsoptik er en fælles afklaret omkring målgruppen afgørende for, at tiden bruges på de rigtige relationer.
- **Effekt:** Kerneopgaven handler ikke om, hvad kommunens medarbejdere laver, men om, hvad borgerne skal have ud af indsatsen. I en prioriteringsoptik er fælles forståelse af effekten forudsætning for til- og fravalg af de rigtige handlinger, ydelser med videre.
- **Tilgang:** Uanset om vi kalder det rehabilitering, recovery, kommune 3.0 eller noget helt fjerde, indebærer det mindre eller større justeringer i opgaver og tilgangen til disse. I en prioriteringsoptik er en fælles forståelse af tilgangen en forudsætning for, at vi løser de rigtige opgaver på den rette måde. Med andre ord har det stor betydning, om vi løser opgaven for eller med nogen, og hvad de reelt oplever.
- **Ambition:** En velfungerende arbejdsplads er en ambitiøs arbejdsplads. Underforstået: At man hver dag stræber efter at gøre det bedre end dagen før. Det indebærer en fælles erkendelse af, at man på alle arbejdspladser, ikke mindst kommunale, er underlagt en række vilkår, som den enkelte arbejdsplads og medarbejder ikke har direkte indflydelse på. Politiske beslutninger, overenskomstmæssige bindinger, direktionsbeslutninger er blot eksempler på sådanne vilkår. I en prioriteringsoptik er en fælles afklaring af, hvad vi kan gøre noget ved, og hvad vi må acceptere, en vigtig faktor for at bruge energi på de rigtige og vigtige elementer i hverdagen.

Noget er altid mere vigtigt end andet

Det handler om at løse kerneopgaven bedst muligt med de givne ressourcer og rammevilkår. Optimering er ikke en disciplin alene for ’budgetbisser’. Dertil er optimering for vigtig. Det er de fagprofessionelle, der skal bringes i spil og give deres bud på, hvordan vi løser kerneopgaven bedst muligt.

Når noget er defineret som kerneopgave, bliver andet periferi. Alt er nemlig ikke lige vigtigt, meningsfuldt og effektivt. Med en klar og fælles kerneopgave bliver den sandhed hurtigt tydelig. Vi har fortsat til gode at besøge en kommunal arbejdsplads, hvor medarbejderne ikke har gode bud på, hvad de skal hol-

de op med, hvis kerneopgaven skal løses endnu bedre.

Men hvordan nedprioriterer man i praksis?

Først og fremmest kan man konstatere, at arbejdsopgaver sjældent afvikler sig selv. Derfor kan man indledende overveje, hvilke arbejdsopgaver der er mest vigtige for at løse kerneopgaven, hvis effekten skal skabes hos målgruppen. Det kan gøres relativt simpelt ved først at prøve at opliste de 40-50 vigtigste arbejdsopgaver. Derefter kan man prøve at fordele dem på tre kategorier i lyset af kerneopgaven: arbejdsopgaver, som vi skal fastholde; arbejdsopgaver, som vi skal udvikle; arbejdsopgaver, som vi skal nedprioritere. Hvis det giver mulighed for en reel nedprioritering, kan man med fordel overveje, om der er eksisterende arbejdsopgaver, der skal opprioriteres, eller helt nye arbejdsopgaver, der skal tilføjes for rent faktisk at løse kerneopgaven endnu bedre.

Opgavens afvikling

En anden af de organisatoriske prioriteringsstrategier, som mange arbejdspladser med fordel kan lære at anvende, er exitstrategier. En exitstrategi er en overvejelse, for eksempel i form af en plan, om, hvordan man kommer bedst ud af en situation, hvis man skulle få brug for det.

For de fleste arbejdspladser vil det være usædvanligt at tænke i exitstrategier, fordi man løser mange driftsopgaver, der har en tendens til at blive set som uforanderlige. Men selv driftsopgaver ændrer sig eller kan have behov for at blive ændret. Derfor kan det selv i driftstunge myndighedsorganisationer være sundt at arbejde med exitstrategier. Der kan det handle om, at man ved nye arbejdsopgaver aftaler, hvornår man skal overveje, om arbejdsopgaven fortsat skal løses på samme måde. Eller at man med en fast deadline aftaler, hvornår man ikke længere skal løse arbejdsopgaven.

Det kan også være relevant for eksempel ved nye strategier og politikker at overveje, om der skal være et afsnit, der handler om afvikling af opgaver, der ikke længere er en del af kerneopgaven. Særlig udviklingsstrategier kan med fordel også være afviklingsstrategier.

Så kunne vi løse kerneopgaven endnu bedre, uden at det krævede yderligere travlhed i hverdagen.

» Læs uddrag af bogen ”Løs din kerneopgave” på kommunen.dk.

Send debatstof til os:

Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt. debatognavne@kommunen.dk

85,4

Så høj var stemmeprocenten ved KV13 på Fanø som landets højeste. Lavest var den i København med 61,2 procent.

Kilde: Danmarks Statistik

Børnepolitiske paroler klinger hult: Hvordan kan vi egentlig passe lidt bedre på vores børn?

○ børn

Af Anja Marshall, adjunkt, ph.d., og **Sine Penthin**, adjunkt, ph.d., Grumløse, begge Tænk tanken Børn, Viden & Politik samt Professionshøjskolen UCC

Kommunevalget nærmer sig med hastige skridt. De "børnevenlige ord" er der mange af: Der skal være flere af velfærdsstatens helte (EL), da: børn har krav på en god og tryk hverdag (K), og: forældre skal have gode muligheder for at være sammen med deres børn (V), fordi: vi ønsker at give et samfund videre til vores børn, der er endnu bedre end det, vi fik (R). Det er altså ikke ord og partipolitiske paroler, det skorter på. Børnene er på valgplakaten. Der er bare så langt fra ord til handling i hvert fald, når det handler om tid til samvær på tværs af generationer, og hvad er et godt og trykt hver-

dagsliv for et barn overhovedet?

Det første punkt - tiden - har i efterhånden 25 år været henlagt til privatlivets sfære. Har man god tid til hinanden i familien, skyldes det, at forældrene har truffet de rigtige beslutninger. Er man stresset og har man travlt, skyldes det, at forældrene ikke har truffet de rette beslutninger. Uanset hvad peger pilen på forældrene.

Presset hverdagsliv

Sidst vi i Danmark havde et fælles fokus på familiernes pressede hverdag, var omkring 1990 - det var dengang, Det Tværministerielle Børneudvalg konkluderede, at en hverdag med to fuldtidsstillinger var urimelig for såvel børn som voksne. Sidenhen er forståelsen af, at god familiepolitik er den politik, der ikke blander sig i familiernes hverdagsliv, rullet ind over den familiepoliti-

Tid til samvær på tværs af generationer er de seneste 25 år blevet et privat anliggende for de enkelte familier, mener skribenterne.

Foto: Lars Krabbe / Ritzau Foto.

ske steppe, der er om muligt endnu mindre frugtbar end tidligere.

Det andet punkt - at have et godt og trykt hverdagsliv - er i de seneste 15 år blevet indskrevet i en læringsdagsorden, hvor der er fokus på, hvad børn skal lære, når de er i vuggestue og børnehave.

Med den skolastiske dagsorden, der først blev rullet ind over børns dagtilbud for senere at blive trukket lidt tilbage igen, da det viste sig, at det alligevel ikke var sådan, at børn bliver bedre til at læse og regne senere i livet, har selv de mindste børn fået en plads i en output-tænkning. I

et forsøg på at styre samfundet i en særlig retning indskrives "det gode og trykke" hverdagsliv for et barn i førskolealderen alt for nemt i en uddannelsespolitisk dagsorden, hvor det gode og trykke findes et sted ude i fremtiden - som uddannelse og beskæftigelse.

Men hvis børn skal have: en god og tryk hverdag (K), så skal hverdagen først og fremmest indrettes, så den er god og tryk for børnene her og nu. Det betyder, at der i barnets hverdag skal være gode og trykke relationer med voksne, der har tid, og som kan tage del i en hverdag sammen med børnene gennem nærvær og opmærksomhed.

Det klinger hult

Det fælles ønske om at skabe gode rammer for børnene er fint, men det klinger hult, når pædagoger (og for den sags skyld lærere) må melde hus forbi i forhold til omsorg,

relationsarbejde og tid til at se og være der for både det enkelte barn og børnegruppen. Mange pædagoger forlader den efterhånden synkende skude med udsagn om "omsorgssvigt" og "ren opbevaring" af børnene.

En del af svaret kunne være, at: der skal være flere af velfærdsstatens helte (EL), men det batter ikke nok, hvis vi ikke samtidig får sat fokus på, hvilke betingelser der er for "det gode liv", og hvordan sådanne betingelser alene etableres, hvis man har øje for, hvordan hverdagen knirker rundt omkring i samfundets kroge. Det gælder sådan set hele vejen rundt. Det gælder for de yngste, for de ældste, ja, for alle, hvis hverdag er afhængig af, at samfundets institutioner fungerer godt. Kun sådan kan vi: give et samfund videre til vores børn, der er endnu bedre end det, vi fik (R).

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt

Dansk Folkepartis islamistiske praksis

Når man rækker Fanden en lillefinger, tager han hele hånden, lyder et gammelt ordsprog, og det er så ærkedansk, at det ofte har været kørt i felten i debatten om indvandreres rettigheder. Man kan ikke se bort fra den mulighed, at det ikke kun er det danske islæt, der gør billedsproget populært i den debat, men at det også spiller en rolle, at det jo så ifølge en almindelig modsætningsvis følgeslutning må være De Andre, der repræsenteres af Fanden.

Ikke en ueffen kobling for dem, der måtte mene, at danske sædvaner er udfordret af udefrakommende.

Og heller ikke en usædvanlig optrapning af det ordvalg, repræsentanter for de modsatrettede synspunkter ofte betjener sig af. Helt overordnet har ingen af de to sider noget at lade den anden høre - en konstatering, der ofte bestrides lige forarget på begge sider, som hver især mener, at det er den anden, der er og har problemet - men ikke desto mindre en konstatering, som det er nemt at finde belæg for, startende med stueren-prædikatet fra Dansk Folkepartis tidligste år.

DF ejer udlændingede-batten

Netop Dansk Folkeparti er den absolutte hovedaktør i udlændingede-batten. Med et spin-udtryk ville man sige, at de ejer den forstået på den måde, at ingen andre kan ændre rammerne for den. Det kan partiet til gengæld

selv og har løbende gjort det. Hvis man sammenligner, hvad man tilbage i stueren-dagene kunne sige uden at blive råbt racist efter, med, hvad der er helt gangbar mainstream i dag, så er det stort set udelukkende Dansk Folkepartis fortjeneste, hvad enten man så regner denne som en positiv eller negativ afslagsen.

Den indledningsvis nævnte lillefinger-metaphor er en af dem, der er blevet helt mainstream. Først skal der bade-forhæng op i bruserummet til en svømmehal, og selv hvis man giver sig på det punkt, bliver de ikke tilfredse, men forlanger noget mere, eksempelvis kønsopdelte åbningstider. Eller der er nogen (ikke nødvendigvis nogen af De Andre), der synes, det er

"Så snart man har fået sin vilje på ét punkt, rykker man til det næste i stedet for at stille sig tilfreds med, hvad man har opnået."

nemmere, at alle spiser halal i stedet for at tilberede noget forskelligt, som enhver så kan spise efter tilbøjelighed. Og så videre. Der er eksempler nok.

Det er ikke udansk

Der er dem, der mener, at det er en utaknemmelig måde at kvittere for gæstfriheden på, og der er også dem, der mener, at fremgangsmåden er et bevidst led i en større masterplan gående ud på en snigende islamisering af Vesten. Endda kan man også finde det synspunkt, at vi her har at gøre med en speciel udansk eller i hvert fald ikke-dansk måde at fremme sine præferencer på. Men det er den ikke - hverken udansk eller ikke-dansk.

Hvordan kom synspunkter, der tidligere blev anset for at være rabiate, ind på den politiske

midtbane og blev gængse? Ja, dels selvfølgelig fordi der var tilstrækkeligt mange, der efterhånden blev enige i dem, men også fordi det ikke skete på én gang. Et langt sejt træk, som man med et godt dansk udtryk siger om den metode, hvormed man skridt for skridt og med næsten umærkelig fremdrift løser en tilsyneladende uoverkommelig opgave.

Hvilket netop er, hvad Dansk Folkeparti har gjort. Hvis man skulle være i tvivl, kan man sammenligne med debattens tilstand i andre lande, hvor Sverige er skrækeksempel på, hvordan den politiske korrektheds inerti sikrer standpunkternes uflyttelighed, selv efter problemernes uløselighed står klart.

Man kunne uden synderlig fortænkthed sammenligne det med udviklingen fra bruserummets bade-forhæng til svømmehallens kønsopdelte åbningstider. Så snart man har fået sin vilje på ét punkt, rykker man til det næste i stedet for at stille sig tilfreds med, hvad man har opnået.

Seneste eksempel er debatten om burkaforbud eller ej, som efter et meget langt tilløb landede på, at det var der rigtig mange, der gerne ville stemme for. Ekkot af ja'et havde knap nået at klinge af, før Dansk Folkeparti lancerede sit næste mål: et tørklædeforbud. I første omgang i skolerne, men selv hvis det skulle blive til noget, vil det ikke stoppe dér. Heller ikke Dansk Folkeparti er bare tilfreds med at få sin vilje; der er altid et nyt punkt at gå videre til i masterplanen.

“Vi kommer ikke til at lave exit-polls eller meningsmålinger på, hvad folk vil stemme. Vi kommer ikke til at lave journalistik på det, og vi kommer ikke til at bruge andres målinger.”

Sandy French, nyhedsdirektør i DR, om dækningen af KV17

Mens vi venter på Ledelseskommissionen: Det er medarbejderne, der gør den reelle forskel

Jeg har prøvet at læse mig ind i noget af det materiale, der er stillet til rådighed omkring Ledelseskommissionen, der sidste år blev nedsat af regeringen for at understøtte bedre ledelse i hele den offentlige sektor, og jeg blev både glad og lidt forstemt. Glad, fordi jeg synes, det er godt at få diskussionen, og lidt forstemt, fordi jeg synes, at væsentlige temaer ikke får umiddelbar opmærksomhed.

Mit udgangspunkt er selvfølgelig præget af de erfaringer, vi gjorde i Horsens, da Finansministeriet i begyndelsen af nullerne kaldte os den offentlige organisation, der var bedst til leder- og medarbejderudvikling i Danmark, og da 85 procent af medarbejderne og 95 procent af de 300 ledere ville anbefale Horsens Kommune som arbejdsplads. Det er længe siden, men mindre har ændret sig, end man tror. Ledelse handler stadig om at nå resultater gennem medarbejderne. Og ledelse er en kontaktsport (ikke en kampsport!). Personligt lederskab handler om at kunne forstå sig selv og andre og være bevidst om, hvordan man påvirker andre gennem sin adfærd. Det handler om grundlæggende interpersonelle og kommunikative færdigheder - kompetencer, der er helt centrale for ledere. Men ledelse handler også om at skabe betingelser for, at medarbejderne kan anvende deres viden og færdigheder optimalt.

Vigtige medarbejdere

Den første tese siger blandt andet: 'Lederens fokus på værdiskabelse for borgeren skaber retning, motivation og stolthed for medarbejderne'. Her var jeg ved at falde ned af stolen: Sikke noget vås! Hvis ikke de enkelte medarbejdere har fokus på værdiskabelse for borgeren, så glem det. Hvis ikke de tror, de kan gøre en forskel, når de går på arbejde, så finder de et andet job.

Derfor skal effektiv lederudvikling forankres i organisationen, og medarbejderne skal involveres i lederens udvikling. Medarbejdernes viden om, hvad de ønsker fra deres leder, og hvordan de oplever lederen, er temaer, som lederen skal blive klædt på til at udforske. Det betyder, at ledernes motivation for at udvikle det personlige lederskab også ligger forankret i en gensidigt forpligtende relation til medarbejderne. De emotionelle og kommunikative færdigheder kan nu direkte måles i en kommunikationstest med feedback fra medarbejderne. Ledelse handler jo om at skabe resultater, hvilket nogen indimellem glemmer i farten.

De mest effektive metoder til udvikling af de interpersonelle og kommunikative kompetencer indebærer også, at ledere arbejder med konkrete ledelsesmæssige problemstillinger, hvor fokus er på, at lederen får indblik i, hvordan hans/hendes mentale modeller og adfærd i konkrete ledelsesmæssige situationer påvirker de opnåede resultater. Det handler altså ikke om eksterne eller overfladiske 'teknikker', men om integreret og rodfæstet ledelsesmæssig adfærd og forståelse.

Hvis udviklingen af det gode offentlige lederskab skal være effektiv, skal den med andre ord være et fælles projekt for ledere, medarbejdere og organisationen. Og kommunens ledere skal sammen igennem den udviklingsproces. Først og fremmest med

En god leder graver ikke grøfter mellem universitetsuddannede medarbejdere og såkaldt "fagprofessionelle" som for eksempel sygeplejersker og lærere, skriver kronikøren. Akademiske og ikke-akademiske ledere får derimod meget ud af at komme på lederkurser sammen. Foto: Jens Dresling

hinanden, for det er forudsætningen for, at den kommunale organisation kan fungere på tværs. Det er simpelt hen vigtigt for organisationens opgaveløsning, at lederne fra de forskellige fagområder indenfor den kommunale organisation kender hinanden. Der er altid en fare for, at ledelsesudvikling ender i, at lederne bliver 'kursus-kloge'. Når et ledelsesværktøj anvendes maskinelt uden ægte omsorg og reelle værdier, så er det ikke noget værd. Så er det bare form og ikke indhold. Og værst af alt: Medarbejderne lurer det og bliver frustrerede.

Den faglige virkelighed

Samfundslitteraturen kalder dem med akademisk arrogance for fagprofessionelle, altså lærere, sygeplejersker, ingeniører med videre. I min verden var det nu altid sådan, at en cand.oecon., cand.jur. eller cand. scient. pol. var lige så meget fagprofessionel som en sygeplejerske eller en bygningsingeniør. For deling skaber afstand, inviterer til et 'dem' og 'os', som er uhensigtsmæssigt i hverdagen.

"Der er altid en fare for, at ledelsesudvikling ender i, at lederne bliver 'kursus-kloge'.

Når et ledelsesværktøj anvendes maskinelt uden ægte omsorg og reelle værdier, så er det ikke noget værd."

Det er i øvrigt en anden god grund til, at akademiske ledere skal på lederkursus sammen med organisationens ikke-akademiske ledere.

Men ledelsesudviklingen skal altså først og fremmest rettes mod de mange forskellige fagligheder, der til daglig løser opgaven i den kommunale organisation. Den skal passe til deres virkelighed, og den skal tale ind i deres lederskab.

Der skal med andre ord ikke først og fremmest tales til topledelsen, for den har andre betingelser. Den er i virkeligheden mest optaget af at lede opad mod det politiske system og til siden i direktionssystemet. Det efterlader erfaringsmæssigt ikke megen tid til nærvær og tilgængelighed.

Vedgå ejerskab

For nogle år siden, mens jeg var kommunaldirektør, havde vi besøg af departementschefen fra Kulturministeriet. Vi var sammen på Horsens Museum, og pludselig snakkede hun om 'sit museum'. Jeg sagde ikke noget, men tænkte meget over det bagefter, for det var jo ikke rigtigt. Det var sgu 'mit museum'. Som kommunaldirektør i enhedsorganisationen Horsens Kommune var museet både organisatorisk og personalemæssigt 'mit', mens bestyrelsesansvaret var placeret hos Kulturudvalget. Det er mange år siden, men da undervisningsministeren og lærernes formand i august 2017 i fællesskab sendte et brev til folkeskolens lærere om at bruge det råderum i folkeskolen, som loven giver mulighed for, blev jeg mindet om det.

Derfor rejser jeg spørgsmålet om ejerskab, for hvem 'ejer' de ansatte, hvem tager ansvaret for dem, deres opgaveløsning og deres velfærd i organisationen? Er det de institutioner, der har uddannet dem og derfor forventer en

fagligt forankret relation, er det de faglige organisationer, eller er det den organisation, der betaler deres løn, og for hvem de udfører opgaver? Eller er det ministeren med sine love og bekendtgørelser?

For mig er sagen klar: Kommunerne har det daglige ledelsesansvar for alle medarbejdergrupper og den tilhørende instruktionsbeføjelse med ansvaret for at prioritere indenfor lovens rammer og den økonomi, der er til rådighed. Men det skal vises! Kommunerne skal vedgå ejerskabet til medarbejderne.

Pengene skal med

Når man vedgår ejerskabet, vedgår man også omkostningerne til vedligeholdelse og udvikling. Det skal kommunerne også, og det bliver dyrt. Vi ved nu, at den årlige personaleudskiftning i kommunerne er på over 20 procent med stigende tendens, og det betyder, at der hele tiden skal arbejdes med leder- og ledelsesudvikling. Det skal ikke foregå tilfældigt ud fra, hvilken kursusudbyder der sender de smarteste links, men i en samlet strategi, der rækker fra top til bund. Og det personlige lederskab skal styrkes ved en målrettet indsats, hvor det er væsentligt, at organisationen stiller krav til kvaliteten og effekten af indsatsen. Man må kræve evidensbaserede metoder, og man må udvikle et system, som er egnet til at dokumentere og påvise resultaterne af indsatsen.

Ole Have Jørgensen er ekstern konsulent i center for forskning og udvikling i VIA Business Globalisation og tidligere kommunaldirektør i Horsens.

» Læs uddrag af hans nye bog "18 år for Horsens" på [kommunen.dk](#)

Send navnestof til os:

Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
debatognavn@kommunen.dk

”Når man som kommune eller sagsbehandlere kommer i DR's gabestok med en personhistorie, som man af faglige og lovmæssige hensyn ikke har mulighed for at kommentere på, skal man være ualmindelig robust eller lavet af istapper. Det er der ingen, der er, og man bliver uundgåeligt påvirket.”

Jørn Henriksen, direktør for Børn og Kultur, Esbjerg, efter DR-udsendelsen “Hvem passer på Michael” i JyskeVestkysten.

Kommuner

JAMMERBUGT
Beredskabsdirektør bliver ny kommunaldirektør

Bjarne Grøn er ansat som ny kommunaldirektør i Jammerbugt Kommune og tiltræder stillingen 1. november 2017. 52-årige Bjarne Grøn overtager kommunaldirektørposten efter Henrik Hartmann Jensen, der skal være sekretariatsleder i BRN. Bjarne Grøn er uddannet cand.oecon. fra Aarhus Universitet og kommer fra stillingen som direktør for Nordjyllands Beredskab I/S. Han har fra 1999 til 2015 været ansat i KMD, blandt andet som projektchef, udviklingsdirektør og senest som direktør.

HORSENS
Familiacentrerchef fra Aarhus bliver direktør

Et enigt byråd i Horsens har besluttet at ansætte Tanja Nyborg som ny direktør for Uddannelse og Arbejdsmarked. Tanja Nyborg, der kommer fra en stilling som chef for Familiencentret i Aarhus Kommune, er ikke et nyt navn i Horsens, idet hun 2010-2016 var sektionsleder i kommunens Familie- og Forebyggelsesafdeling. Den nye direktør er uddannet socialrådgiver fra Den Sociale Højskole i Aarhus i 1998. Hun tiltræder 1. december.

HALSNÆS
Teamchef fra Gribskov bliver ny afdelingsleder

Halsnæs har ansat Lis Vedel, teamchef for Byg og Miljø i Gribskov, som ny leder af Natur- og Miljøafdelingen. Hun efterfølger Charlotte Scheel, der i stedet er blevet specialkonsulent i staben for miljø- og teknikområdet. Hun

var fra 1995 fuldmægtig i Energistyrelsens del af Miljø- og Energistyrelsen og skiftede fire år senere til en fuldmægtig-stilling i Miljøstyrelsens Tilsyns- og Lovkontor. I 2003 blev hun fuldmægtig i Miljøstyrelsens direktionssekretariat og skiftede i 2005 til funktionsleder i Kontoret for Jord og Affald.

SKIVE
Eks-borgmester gør alvor af comeback

Skives borgmester 2002-2007 og stemmesluger ved KV09 Per B. Jeppesen (S) er på banen igen i lokalpolitik. Han trådte ud af byrådet for tre år siden, efter at han fik et halvt års betinget fængsel for bedrageri i forbindelse med sit job som direktør for Kulturcenter Limfjord. Sidste år blev han bragt i forslag, da Socialdemokratiet ledte efter spidskandidater til KV17, men takkede nej. Nu er den nuværende flygtningekonsulent ifølge Skive Folkeblad gået sammen med teaterleder og

hoteldirektør Knud Bjerre, der tidligere sad i byrådet for Venstre. På baggrund af mange opfordringer og efter lange og grundige overvejelser stiller de sig i spidsen for en ny borgerliste - Skive-Listen.

NÆSTVED
Nonbo trækker sig fra KV17 - og fra politik

Med under to måneder til KV17 siger det tidligere folketingsmedlem Karsten Nonbo (V) farvel til politik. 66-årige Karsten Nonbo var placeret som nummer fem på Venstres liste og har været aktiv i politik i 28 år. Nonbo begyndte i kommunalbestyrelsen i Fladså. Derefter fortsatte han i Næstved Byråd efter kommunesammenlægningen i 2007. Ved KV13 var han Venstres bud på en borgmester, men trods 4.187 personlige stemmer kunne han ikke vriste borgmesterposten fra socialdemokraten Carsten Rasmussen.

FREDERIKSBERG
Radikal dropper KV17 lige før fristen

Tirsdag 3. oktober var fristen for at indlevere kandidatlistor til KV17, og så sent som søndag besluttede en kandidat på Frederiksberg sig for ikke at stille op alligevel. Der er tale om Karsten Lauritsen, formand for Børneudvalget og byrådsmedlem gennem fire år, der ikke kan se sig selv som en del af De Radikales nye linje. Lone Lokindt, der er ny spidskandidat, valgte nemlig at gå i valgforbund med S-SF-EL-ALT. Karsten Lauritsen blev ved KV13 radikal topscorer med 805 personlige stemmer.

ODENSE
Haderslev-direktør bliver sundhedschef

Charlotte Scheppan bliver ny sundhedschef i Odense. Hun kommer fra stillingen som direktør for Voksen, Sundhed og Personale i Haderslev og tiltræder sit nye

job 1. november 2017. Hun får ansvar for kommunens tværgående sundhedssekretariat, hvor hun blandt andet skal betjene kommunens sundhedsudvalg. Charlotte Scheppan har tidligere været ældrechef i Odense 2006-2009.

KØBENHAVN
Henter direktør fra Metropol

Københavns børne- og ungdomsforvaltning har ansat Nicolai Kragh Petersen, der er direktør for Professionshøjskolen Metropol, som ny resourcedirektør. Han efterfølger Steen Enemark Kildesgaard, der er fratrådt efter næsten fem år i stillingen. Nicolai Kragh Petersen er 48 år og kom til Professionshøjskolen Metropol i december 2008 som resourcedirektør. Han har siden september 2011 været professionshøjskolelederektør.

DKNYT

Nyheder for offentlige beslutningstagere

Bestil abonnement på 46 35 33 43 eller skriv til lene@dknyt.dk

Vil du være lige så velorienteret som ministre, borgmestre, politikere og andre offentlige beslutningstagere?

Prøv nyhedstjenesten **dknyt.dk** – det er sitet, hvor især kommunale og regionale beslutningstagere holder sig orienteret – blandt andet om det komplicerede sundhedsområde. Hold dig opdateret med udviklingen med et gratis prøveabonnement på dknyt.dk. Abonnementet giver adgang til nyhedstjenesten, tre daglige nyhedsbreve og fuld adgang til blandt andet dk-sundhed.

727.700

Så mange 16-64-årige blev offentligt forsørget i 2. kvartal i år, når SU-modtagere ikke regnes med. Det er 3.900 færre end i 1. kvartal. Tallet er faldet støt siden 2010.
Kilde: Danmarks Statistik

FAABORG-MIDTFYN

Ny koncernchef fra det private

Mette Gaarde-Fink er ansat som ny koncernchef for Arbejdsmarked i Faaborg-Midtfyn Kommune efter indstilling fra et enigt ansættelsesudvalg.

Den nye chef er 46 år og uddannet cand.scient.soc. Hun har 12 års erfaring fra en stilling i TDC Group, senest som afdelingsdirektør for Learning & Development. Hun tiltræder den 1. november 2017.

EGEDAL

Eks-kommunaldirektør stiller op for K

Det Konservative Folkeparti i Egedal har fået en ny mand på listen. Det er Allan Vendelbo, der er tidligere kommunaldirektør i flere kommuner i hovedstadsregionen, deriblandt i Greve 2011-2016, og også har været formand for kommunaldirektørernes forning, KomDir. Læserne vil kende ham som klummeskribent i kommunen.dk. Allan Vendelbo oplyser, at han holdningsmæssigt har været konservativ i mange år, men han har ikke været medlem af Det Konservative Folkeparti før nu.

GLOSTRUP

Teknik- og miljøchef hentet i København

Glostrup Kommune har ansat Anders Asmind Andersen som ny centerchef for Teknik og Miljø.

Han er tidligere enhedschef i Teknik- og Miljøforvaltningen i København. Han efterfølger Ole Rønsholdt, der efter seks år i stillingen er blevet chefkonsulent i samme center. 2000-2014 arbejdede Anders Asmind Andersen i Holbæk som teknik- og miljødirektør - udvidet med Kultur og Fritid fra 2007 - og i samme periode også som beredskabschef.

NORDFYN

Nye Borgerlige dropper rockerrelateret kandidat

Nye Borgerlige har droppet Malene Staal som kandidat i Nordfyn - ifølge hendes egne oplysninger, fordi hendes mand er Bandidos-rocker. Hun har efterfølgende meldt sig ud. Malene Staal blev landskendt for sin medvirken i tv-programmet 'De Bortførte Børn', hvor hun forsøgte at hente sine to børn hjem fra Makedonien. Siden har hun flere gange på Facebook brudt navneforbud i sager om pædofili. For nylig blev hun sigtet af politiet i en konkret sag.

ODSHERRED

Henter leder fra Røde Kors

Jesper Lorentz Bertelsen tiltræder 1. november som leder af Odsherred Biblioteker, Kulturhuse og Borgerservice. Han er 55 år og kommer fra en stilling som souschef og sekretariatsleder i Røde Kors' nationale afdeling i København.

VESTHIMMERLAND

Direktør for fusioneret forsyning fundet

Den 1. januar 2018 tiltræder Morten Aaby Nielsen som ny direktør for Vesthimmerlands Forsyning. Han kommer fra en lignende stilling hos Rebild Forsyning.

Byrådet har besluttet, at Vesthimmerlands Vand og Renovest skal fusioneres til ét holdingselskab Vesthimmerlands Forsyning A/S per 1. januar 2018, så den nye direktør skal stå i spidsen for fusionen.

Regioner

NORDJYLLAND

Ny direktør for patientforløb

Eva Sejersdal Knudsen bliver ny direktør for Patientforløb i Region Nordjylland. Hun begynder i den nye stilling den 3. oktober.

Eva Sejersdal Knudsen er uddannet cand.scient.pol. i 1991, og hun har desuden flere lederuddannelser bag sig. Hun har tidligere arbejdet som kontorchef og afdelingschef i Region Midtjylland og været medlem af regionens koncernledelse. Siden 2011 har hun arbejdet som centerchef - først for Hoved-Neuro-Centret og senere for Hoved-Hjerte-Centret på Aarhus Universitetshospital.

Organisationer

DANSK BYGGERI

Anlægsentreprenører skifter direktør

Danske Anlægsentreprenører under Dansk Byggeri har hentet en ny branchedirektør, da Niels Nielsen trækker sig tilbage efter en årrække på posten. Der er tale om Henrik Friis, der kommer fra en stilling som Public Affairs Manager i Arriva Danmark og tidligere var ansat som cheføkonom i Håndværksrådet. Han er 51 år og uddannet cand. polit.

FOTO: RUNE AARESTRUP PEDERSEN, RITZAU FOTO

40 ÅR

Ministeren, der mener en masse om det meste

Efter mindre end et år som minister har han allerede nået at erklære indtil flere krige:

Imod regelrytteri og bureaukrati med Horsens og Greve Kommune som spydspidser.

Imod kommunale topledere muligheden for at gennemlæse mails til menige byrådsmedlemmer og ansatte.

Imod vold og trusler mod lokalpolitikere.

For blot at nævne et par eksempler.

Ingen havde formentlig ej heller kalkuleret med, at det ville gå stille af, da Lars Løkke Rasmussen i november sidste år kronede Liberal Alliances Simon Emil Ammitzbøll som landets nye økonomi- og indenrigsminister.

Udover at mene meget om mange ting har fredagens fødselar blandt andet gjort sig bemærket med sit kærlighedsliv; der var to mandefigurer på toppen af bryllupskagen, da Simon Emil Ammitzbøll i 2005 blev gift med Henning Olsen, som døde af kræft sidste år.

I sommer skabte han igen overskrifter, da han viste sig offentligt med sin nye kvindelige kærlighed, landssekretær for Europabevægelsen Kristine Bille, der blandt andet har været Simon Emil Ammitzbølls personlige assistent gennem ti år.

Han har sågar stiftet sit eget parti, Borgerligt Centrum, da han i 2009 forlod Det Radikale Venstre. Partiet blev dog nedlagt efter blot et halvt år, da Simon Emil Ammitzbøll tilsluttede sig Liberal Alliance.

Fødselsdage

17. OKTOBER

60 år

Tidl. folketingsmedlem Kim Andersen (V)

19. OKTOBER

70 år

Journalist, tidl. chefredaktør Erik Meier Carlsen

50 år

Departementschef Thomas Ahrenkiel

20. OKTOBER

40 år

Økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll (LA)

21. OKTOBER

50 år

Forskningschef Roger Buch

DKNYT

dknyt er først med den seneste udvikling på den kommunal- og landspolitiske dagsorden. Bestil et gratis prøveabonnement på www.dknyt.dk eller ring 46 35 33 43.

Vore konsulenttydelser

- Det nye byråd/udvalg – arven fra det gamle byråd/udvalg
- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Studieture for politikere, ledergrupper, chefforeninger m.fl.
- Visions- og strategiprocesser for byråd, udvalg, direktør og ledergrupper
- Det lokale demokrati og aktivt medborgerskab
- Chef-til-leje

H.C. Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING

Brug proceskonsulenter med topledereerfaring. Den erfaring har vi!
Tlf. 7022 0272
www.hcvestergaard.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen i *virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Af Morten Uhrenholdt. Tanker fra hængekøjen

Forsvar for DR: en syg, men uundværlig fætter

Stormen ser ud til at have lagt sig - i hvert fald for en stund. Men det har buldret og braget. Kastevinde og uberegnelige vindstød af noget nær orkanstyrke har truet det store hus. Ikke mange har forsøgt at komme den knirkende og knagende bygning til hjælp.

Tværtimod ser det ud, som om mange forsøgte at bidrage til stormen med mere eller mindre forkølede pust, opildnede hinanden med tilråb og lod ophobede aggressioner komme ud for fuld trompet. Det var ikke kønt, men nu har den værste lynchstemning lagt sig; lemmingeffekten er stilnet af.

Nuvel, jeg vil benytte den indtrådte stilhed til at komme med mit personlige bidrag. Jeg vil gerne tage lynch-ofret, den syge fætter, i forsvar. Og det skønt jeg kunne have mange grunde til at gøre det modsatte.

Men jeg er altså en svoren tilhænger af public service, og stormens centrum er DR. Det er min inderlige overbevisning, at en stærk public service-medieinstitutions rolle i et moderne, oplyst demokrati ikke kan overvurderes. Og den tro har overlevet mine egne oplevelser med elendige eller svage, følgagtige chefer og chefkoreograferet voksenmobning og karaktermord.

DR udviklede i mine 20 år som ansat en syg chefkultur og et regimente, hvor en før så frugtbar intern kritik - et uundværligt vitamin for ethvert medie - blev udhængt som DR-fjendtlig virksomhed og synderne sat til at rense lokummer eller ligefrem fyret.

Kærlighed på trods

Jeg kan ikke komme i tanke om en arbejdsgiver, der har så mange dårlige chefer og behandler de fleste af sine menige medarbejdere så rædselsfuldt. Som i så stort omfang fyrer ubestrideligt dygtige medarbejdere, fordi de forstyrrer chefernes store planer og sarte følelser. Ikke sjældent til seere og lytters store frustration eller ligefrem vrede og protest.

Alle disse nedslående oplevelser til trods har jeg stædigt bevaret min kærlighed til DR, ser fortsat DR TV og hører masser af radio - specielt P1 - men det er dog blevet en blandet fornøjelse.

Efter årtiers økonomisk udsultning er radio-kanalen endt som noget i retning af en båndsløjfe, der i aften- og nattetimerne afvikles helt 'uberørt af menneskehånd'. Udsendelserne er genbrug af eftermiddagens programmer og kører bare helt maskinelt. Det udfordrer jævnligt lyttersens tålmodighed og humoristiske sans. Som når man den samme nat sender den samme time af et eftermiddagsprogram tre gange i træk. Uden at nogen i DR opdager noget.

Den elendige sommer har givet mere radio-lytning end normalt, og det har flashet en radioledelse, der er fuldkommen skruppelløs med genudsendelser. Programmer, der har været sendt flere gange sidste år, er i sommer blevet genudsendt seks-syv gange. Til sidst kunne jeg nærmest nogle af dem udenad.

Jeg har ellers hidtil haft det OK med genudsendelser - så kunne man indhente det forsmte. Men nu er det gået helt over gevind. Dagligdagen året rundt er efterhånden overplastret med gen-, gen-gen- og gen-gen-gen-udsendelser, så det til tider er svært at finde andet end nyhedsudsendelserne, man ikke har hørt eller set før. Fyrede eller bortsparede medarbejdere kan ikke erstattes af gamle bånd. Mange gode specialprogrammer såsom

DR spiller en central demokratisk rolle, selvom dårlige chefer i stigende grad behandler menige medarbejdere så rædselsfuldt.
Foto: Finn Frandsen, Ritzau Foto

Sproglaboratoriet, Natursyn, Radioklassikeren nedlægges og erstattes af direkte pludre-pladre-studieprogrammer. Og sådan kunne jeg fortsætte og fylde en hel bagside.

Tåbeligheder angrebet

Trods denne svada bliver jeg stærkt bekymret, når politikere og andre pludselig begynder at hyle i kor om nedskæringer, som de har gjort denne sommer. Politikerne har normalt det problem, at de må tøjle deres lyst til at kaste sig over DR, fordi de dårligt kan ytre deres misnøje uden at komme til at afsløre, at det er programmerne, de har ondt af. Og det er ikke deres opdrag. Tværtimod.

Derfor brød helvede løs, og politikere og de andre medier var ved at trampe hinanden ned i bare iver for at deltage i steningen af store, stygge DR, da institutionen blev afsløret i en række ualmindeligt tåbelige dispositioner og nogle eksorbitante direktørlønninger. Landets nuværende kulturminister havde fået et års ekstra million-løn efter selv at have sagt op som DR-direktør. Det fik jeg godt nok ikke, da

"Hvis I politikere er utilfredse med ledelsen i DR, så gør noget ved det. En kraftig økonomisk reduktion vil næppe røre ledelseslaget, men udelukkende gå ud over de menige medarbejdere og dermed kvaliteten."

jeg blev fyret efter 20 års ansættelse, da den kuldsejlede økonomi i koncertsalen skulle rettes op.

Hetzstemningen gav mig kvalme. Råbekoret af politikere og ophidsede avisredaktører var hovedløst og hyklerisk. Hvad i himlens navn

får de kriseramte aviser til at tro, de kan redde sig ved at angribe DR? Om I så fik lukket DR helt, ville det ikke hjælpe en snus i jeres overlevelseskamp. Jeres fjender i overlevelseskampen er ikke DR eller andre æterbårne public service-medier. Det er internettets mediegiganter Google, Facebook med flere, der har undermineret jeres grundlag. Og det er ikke DR, der er skyld i, at de yngre generationer ikke læser aviser.

Så trist at se de gamle avismedier søvngængeragtigt bevæge sig ud i aftenlandet.

Og politikerne, ja, de fik endelig raset ud. Deres højhellige forargelse over høje lønninger og dyrt fryns til for eksempel studieværter eller korrespondenter er skinbarligt hykleri.

Når DR erobrer en efterspurgt studievært ved at tilbyde høj løn og dyrt fryns, er det jo blot udtryk for de markedsmekanismer, politikere ved enhver lejlighed hylder i ekstatiske toner. Ikke at jeg er enig i dette stjernehysteri på bekostning af de vandbærere, der trods chefkulturen og DR's brutale personalepolitik formår at skabe gode programmer og holde public service-fanen højt. Det er jeg ikke. Men det er jo sådan, vores politikere vil have det.

Høj standard smitter

En stor, stærk public service-institution, der tiderne til trods stadig kan samle store dele af nationen og har tilbud til alle interesse- og aldersgrupper, er guld værd for demokrati, oplysning og sammenhængskraft. Og alle erfaringer fra udlandet fortæller, at en sådan institution med et højt etisk og journalistisk niveau er med til at sætte standarden for de øvrige medier. Mediebrugerne vil ganske enkelt ikke finde sig i noget ringere.

Erfaringerne fortæller også, at de lande, hvor yderligtgående liberalistiske regeringer har afskaffet eller udsultet 'statsmediet', styrt-dykker kvaliteten i de øvrige medier. Gode venner og bekendte, der har rejst og oplevet tv-medierne i for eksempel Italien eller USA, beretter gysende om laveste fællesnævners triumf.

For egen regning vil jeg tilføje, at det stærkt splittede USA formentlig kan takke sit medie-billede for den tilspidsede situation. Amerikanerne har ikke nogen fælles mediebarren referenceramme, men holder sig til den station, der prædiker deres foretrukne evangelium. Jeg er ikke i tvivl om, at Trumps trofaste vælgertilhængere udelukkende lytter til de højreradikale helvedesprædikanter på FOX TV.

Jeg håber og beder til, at vi kan beholde et stærkt DR. Hvis I politikere er utilfredse med ledelsen i DR, så gør noget ved DET. En kraftig økonomisk reduktion vil næppe røre ledelseslaget, men udelukkende gå ud over de menige medarbejdere og dermed kvaliteten.

Og danskerne? Ja, de er godt tilfredse og efterlyser ikke forandringer, viser en undersøgelse.